

INFORMASJONSBLAD FOR ELDRE I STAVANGER

Mortepumpen

NR. 3/2021

45. ÅRGANG

Utstein Pilegrimsgard

Utgitt av: Stavanger kommune
Helse og velferd**Redaktør:**Stein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no**Redaksjonskomité:**Geir Johansen
geir.johansen@stavanger.kommune.noBente Hildeng Næss
bentehildengnaess@gmail.comAnne-Grethe Thesen Godal
aggodal@gmail.comStein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no**Redaksjonens adresse:**«Mortepumpen»
Olav Kyrresgt. 23
Innbyggerservice
Postboks 8001
4068 Stavanger
Kari Bang Jacobsen
kari.bang.jacobsen@stavanger.kommune.no
Tlf. 51 50 72 48Bladet kommer ut 4 ganger pr. år og sendes
fritt til alle over 67 år i Stavanger kommuneNeste nummer postlegges 02.12. 2021
Stoff må være i redaksjonen 27.10. 2021**Forside:** *Utstein Pilgrimsgard.*
Les om Pilgrimsgarden på s. 10
Foto: Stein Hugo Kjelby**Opplag:** 14.600 eksemplarer**Layout:** Rita Oosterhuis**Trykk:** Kai Hansen Trykkeri**Internett:**www.stavanger.kommune.no/mortepumpen**Annonsepriser:**

Bakside kr. 4.500.-

Hel side inni bladet kr. 2.500.-

Halv side inni bladet kr. 2.000.-

Mindre kr. 1.000.-

Gjelder for kommersielle annonsører.

Tidligere utgaver av Mortepumpen
blir nå lagret på<https://issuu.com/search?q=mortepumpen>

PÅ REDAKTØRKRAKKEN:

De nære opplevelser

En god sommer er for lengst over og pandemien har tvunget de fleste til å tilbringe ferien i Norge. Det kan sies mye negativt om covid-19, men vi kan i hvert fall trekke frem en positiv ting. Folk har fått mulighet til å bli bedre kjent med vårt eget land. Mange turistbasserte virksomheter har nytt godt av det. Vi får i den forbindelse lyst til å sitere Arne Paasche Aasen i sitt dikt «De nære ting»: «Den lykken du søkte bak blånende fjell – kan hende du alltid har eiet den selv. Du skal ikke jage i hvileløs ring, men lær deg å elske de nære ting.» Vi har uendelige mange flotte, nære steder og natur like rundt oss som vi kan bli kjent med.

Vi antar at det er mange født og oppvokst i Stavanger, som ikke har besøkt øyriket i fjordene og kjente steder i Ryfylke. I tillegg er flere av disse kommunene nå innlemmet i Stavanger kommune. De representerer vakre og innholdsrike bydeler, som tidligere ikke har vært så godt kjent. Jo, vi visste de var der, men det var kanskje det hele?

Mortepumpen vil så langt som mulig prøve å presentere noe av det unike i våre nye bydeler, både av personer og steder. I dette nummer blir vi bedre kjent med Reidun Østhus fra Fogn. Hun gir oss et bilde både av seg selv og øyen hun elsker. Lengre nord ligger Sjernarøyene og Kyrkjøy med det gamle handelsstedet Ramsvig. Litt lenger sør møter vi Klosterøy, kanskje den mest kjente av øyene i Stavanger kommune med Utstein kloster, Norges best bevarte middelalderkloster. Området her har en omfangsrik historie med både vikinger og pilegrimer på vei til Nidaros. Det kanskje få vet er at det på øya også er et pilegrimssenter som har mange tilbud, fra stille dager til pilegrimsvandring. Du kan lese mer om Utstein Pilegrimsgard på side 10.

I skrivende stund er vi midt i valgdebatten. Når dette leses er valget over og vi har kanskje fått en ny regjering. Hvorfor den ikke ble som du ønsket, må du selv tenke over, og heller komme sterkere tilbake om fire år. I mellomtiden ønsker vi regjeringen lykke til i arbeidet med å gjøre det beste for landet vårt.

Det gode livet på Fogn

Tekst og foto: Anne-Grethe Thesen Godal

Den store kommunen Stavanger har en uendelighet av rikdom å by på. Tenk at nå er også øya Fogn en del av Stavanger!

Jeg stiger i land fra Kolumbus sin hurtigbåt etter 35 minutters sjøreise fra Stavanger. Her er ingen fokk eller føyke slik navnet Fogn skulle tilsi. Det er juni, og en mild vind med skiftende skydekke gir godfølelsen allerede på kaien.

En blid Reidunn Østhus ønsker meg velkommen, og bilen hennes står klar. Det er ca 4 km til hjemmet hennes. Hun mente det var vel langt for meg å gå, og verken drosje eller buss er å oppdrive. Busskur er det mange av, men rutebuss finnes ikke lenger, kun skolerute.

Avgårde på fylkesvei 607, veien som går i en ring rundt hele øya. Vi skal nordover til Reidunns hjem, gården som farfaren kjøpte i 1908. Langs veien stopper Reidunn med ujevne mellomrom, ruller ned vinduet og slår av en liten prat både med unge og de som eldre er.

Barndommens rike

Reidunn bor i «heimahuset» på gården farfaren kjøpte av Jon Sæbø. Han var en tid lærer på Talje og fikk da vite om et hus som var for salg. Dette kjøpte han, rev det ned og bygget det opp igjen på Sæbø i 1875. Stua er fremdeles full av minner og preges av en aktiv familie som har bodd der gjennom generasjoner.

Farfaren kom fra Østhusvik på Rennesøy og hadde ingen planer om å slå seg ned på Fogn. Som ung mann fristet utvandring til USA, og han slo seg ned i Illinois som så mange andre fra Ryfylke. Der traff han ei

flott dame fra Fogn. De giftet seg året 1900 og fikk etter hvert 5 barn. I 1908 dro familien på 7 på ferie til mormor og mange slektninger, og tilfeldigvis var det da en gård til salgs på Sæbø. Det ble ingen retur til USA. Klimaet på Fogn var langt bedre enn brennhete somre og iskalde vintre i Illinois. Siden kom det 6 barn til. Reidunns far var en av de siste 6.

Da besteforeldrene pensjonerte seg, ble gården delt i to og Reidunns far overtok den ene delen sammen med «heimahuset».

Reidunns mor var opprinnelig fra Årdal. Sammen med foreldre og søsken flyttet hun til Fogn da hun var 8 år. De hadde butikk i Sæbøvågen, og Reidunn husker godt at noen

Reidunn foran «heimahuset».

måtte gå fra kveldsbordet for å ekspedere kunder. Butikken - eller krambua - var nemlig åpen når det var folk hjemme. Og så minnes Reidunn følelsen hun hadde som ei lita jente, da hun skulle overnatte hos mormor. Tenk å få sovne til sterk bekkesus!

Freds barnet Reidunn husker tiden da de ikke hadde strøm. På kjøkkenet var det en svær amerikansk vedkomfyr fram til det ble lagt inn strøm i 1953. Selv om Reidunns mor bare hadde to barn, var det strevsomt nok. Alle måtte hjelpe til på gården. Det var et småbruk med 3-4 kyr, noen ungdyr og griser. Inntektskilden var først og fremst drivhuset der det ble dyrket vekselvis agurker og tomater. Og så hadde de frukt og bær, mest pærer og bringebær. Bringebærene var en spesiell utfordring for ei lita jente. Bærene måtte plukkes så snart de var modne uansett vær. Minnet om regn, regnfrakk og vannet som rant på innsiden av ermet da bringebærene måtte strekkes etter, er sterkere enn alle de gangene det ble plukket i solskinn. Og så var det den evige plukkingen av stein på jordene som skulle forsyne dyrene med høy. Med hesten og ploegen dukket steinene opp, og vekk skulle de. Men i ettertid ser Reidunn hvor viktig det var for et barn å få være med og bety noe for fellesskapet.

Det meste av det som ble produsert av bær og frukt, skulle med båt til byen, til grosserer Jonas H. Meling eller Arthur Kvaløy som var torghandler. Reidunn husker godt da varene ble kjørt til kaien med hest og kjerre.

Reidunn gikk på den todelte Trevland skole. I tillegg var det en skole på Eide, Sørfogn skole. Den ble senere flyttet med helikopter til Ullandhaug, hvor den nå står som skolemuseum. Trevland skole ble beboelseshus, da Fogn skule samlet øya til ett rike.

Det å gå på skole 3 dager i uken lot seg lett kombinere med å hjelpe til på gården og leke med andre barn på øya.

Ellers var det ikke så god kontakt med Finnøy og Talje. Skulle man til kommunesenteret på Judaberg, der det blant annet var legekontor, ble melkebåten benyttet. Hvis ikke det passet, måtte man ha egen motorbåt eller ta

årene fatt og ro. Men manglende båtrutetilbud var ikke noen hindring dersom man virkelig ville noe. Reidunn kan fortelle at allerede i 1910 startet helsesøster Sigrid Hovda fra Fogn Tbc-helselag på Finnøy (senere Nasjonalforeningen mot tuberkulose). Da ville folk fra Talje og Fogn også være med. De kunne jo bare ro over akkurat når det passet.

Reidunns farmor og farfar

Skolegangen

Etter folkeskolen gikk Reidunn på framhaldsskolen på Fogn. Det var det siste året det var framhaldsskole der. Etterpå ble det skoleskysst til Reilstad på Finnøy, før Sentralskulen på Judaberg var klar i 1970.

For Reidunn sin del ble det realskole på Sand etter at hun hadde bestått opptaksprøven der. Opptaksprøve var det også da Reidunn ville inn på den 4-årige lærerskolen i Stavanger. Målet var nemlig å bli lærer, men først hadde hun et flott år på Tryggheim folkehøgskole på Nærbø.

Da hun var ferdig i 1967, hadde de 30 elevene på lærerskolen holdt sammen i 4 år. Samholdet var enestående, og nå møtes de hvert 5. år til fellesskap og mimring.

Læreren

Det første året som lærer for en «hjelpeskole» på Kampen skole i Stavanger er ikke kjekt å tenke tilbake på. Hvordan man skal møte elever med særlige behov, var lite omtalt i pensumet på lærerskolen. Det merkelige var at heller ikke ledelsen ved Kampen skole syntes å ha betenknninger med

å sette en nyutdannet 22-åring til en slik vanskelig oppgave.

Da var det straks bedre å komme tilbake til Ryfylke, til Erfjord. Oppholdet der ble kortere enn tenkt. Moren var død, bare 50 år gammel. Derfor var det naturlig å flytte hjem til faren, og Finnøy ble stedet der Reidunn fikk utøve sin læregjerning fram til hun ble pensjonist i 2008.

Fognsamfunnet

Reidunn gleder seg stort over å fortsatt kunne bo på Fogn, et lite samfunn med knapt 350 mennesker. Hun sier at dette er en skikkelig øy, uten bru eller tunnel. Skal du dit med bil, må man ta bilferge fra Judaberg på Finnøy.

Kommunikasjonen har likevel blitt mye bedre enn før. Da Reidunn vokste opp, gikk fjordabåten til byen kun om morgenen med retur om ettermiddagen. Det tok 1 time og 3 kvarter å reise. Å handle og å gå til tannlegen tok med andre ord en hel dag, og skulle man på besøk, måtte man som regel overnatte.

Nå klarer pendlerne takket være hurtigbåtene å komme seg greit fra og til øya. Det er likevel sårbart når rutetabellene endres fra tid til annen. Kanskje man må bo på øya for å forstå hvor sårbart det er?

Hadde det ikke vært for alle ildsjelene, hadde det nok blitt større fraflytting. De som bor på Fogn, vet at alt tar lang tid og aktiviteter må planlegges nøye. Å bo der, blir en livsstil.

Fogn grendalag gjør en stor innsats for at folk skal trives, forteller Reidun. Blant annet har de invitert folk til øya og vist rundt i den vakre naturen og fortalt om jobbmuligheter, pendlemuligheter, den fine barneskolen og barnehagen, menighetsarbeidet knyttet til den koselige kirken som ble bygget i 1991, samlingene på bedehuset, turstiene, eldresenteret og Jokerbutikken der det også selges bensin. Og for at øyas historie ikke skal glemmes, har ildsjelen Malvin Sandanger laget et museum med gjenstander samlet inn på øya. Huset fikk han fra Sola for 1 kr, flyttet det og førte det egenhendig opp igjen.

Tomatproduksjon og fjørfedrift er sentrale næringsveier, og både norsk og utenlandsk

Malvin Sandagers museum.

arbeidskraft er etterspurt. Sauer går på beite, men nå er det bare ett bruk igjen som leverer melk.

Om ingen tenker å emigrere til USA lenger, så er Reidunn redd for fraflyttingsspøkelset. Hun minner om hvor godt de har det på Fogn nå sammenlignet med da utvandringen ble innledet ved at Martha Jørgensdatter Eide dro fra Fogn i 1825. Hun og ektemannen Lars Larsen Geilane, han som kaptein, dro sammen på Restaurationen og bosatte seg i Rochester i staten New York.

Nå er det flere utenlandske statsborgere som slår seg ned på Fogn. De ser mulighetene, og Reidunn gleder seg stort over det.

Fognentusiasten Reidunn

Det var kjekt å oppleve en spennende del av Store Stavanger. Reidunn er et levende bevis på hvordan hun og de andre ildsjelene på Fogn holder fast ved sider av et godt liv. Pensjonisten kjenner ikke til hva det vil si å ha fritidsproblemer. Eldresenteret, norskundervisning for utlendinger, søndagsskole, gjenbruksbutikken til Norsk Luthersk Misjonssamband på Rennesøy, seniorrådet i KrF Stavanger, fellesskap i kirke og bedehus, familie, venner og turgåing både på Fogn og andre steder gjør livet godt å leve. Og best av alt er å få være med på å ta vare på vakre Fogn sammen med de andre beboerne og ikke minst få bo i farfars «heimahus».

Hva kan vi gjøre for hverandre?

Kommunestyrerepresentant, formannskapsmedlem, medlem i Utvalg for Helse og Velferd og leder av Tasta Kommunedelsutvalg for Folkeaksjonen nei til mer bompenger (FNB)

Tekst:
Leif Høybakk

Frivillighetens år - 2022!

2022 er frivillighetens år, og jeg vet at svært mange av dere er store bidragsytere til frivilligheten i Stavanger, noe som settes umåtelig stor pris på. Og mange av dere har gleden av å benytte dere av de mange tilbud som gis

av de frivillige i Stavanger. Dette er en svært viktig del av vårt samfunn og noe som gjør at mange får en mye hyggeligere og triveligere hverdag.

Hvis du har et ønske om å bidra til frivilligheten i Stavanger så oppfordrer jeg deg til å ta kontakt med frivillighetssentralen i din bydel

«Spesielt til deg som sitter mye alene, så er det viktig å komme seg litt ut å ha litt sosial kontakt med andre».

og hør hva du eventuelt kan bidra med. Eller ta kontakt for å høre hvilket tilbud de har i din bydel. Spesielt til deg som sitter mye alene, så er det viktig å komme seg litt ut å ha litt sosial kontakt med andre. Har du ikke anledning til å bidra eller til å komme deg ut, så hør med e hva de kan bidra med for deg. Jeg vet at det er en del som kjenner på ensomhet og for å

komme ut av den så er det viktig å ta kontakt med noen, enten med familie, venner eller få kontakt via noen på frivillighetssentralen. Synes du det blir for skummelt å gjøre det selv, så få en venn til å gjøre det for deg. Det hele starter med at du tar initiativ eller at du ser at en venn har behov for å være mer sosial eller har behov for noen å snakke med.

Så til alle dere som deltar i frivilligheten, dere vil jeg si en kjempetakk til. Uten dere så hadde vår by og kommune vært et dårligere sted å bo og være i. Så tusen hjertelig takk for all innsats fra dere.

Dere kommer sikkert til å høre mer om frivillighetens år fra Frivillighetssentralene og fra kommunen, da det er ganske mye som står på agendaen det året, og det starter allerede i desember 2021. La oss gjøre det til et år hvor frivilligheten kommer skikkelig fram i lyset og blir verdsatt slik den bør.

Kommunedelsutvalg

I hver bydel så finnes det et kommunedelsutvalg som består av politikere/ombudspersoner fra den enkelte bydel. Jeg er selv leder av Tasta kommunedelsutvalg og et av mine store ønsker er at det skal bli en bedre og mer kontakt mellom kommunedelsutvalgene og innbyggerne i den enkelte bydel. Dette er altså deres ombudsmenn og -kvinner som skal fremme bydelens saker og være talspersoner for bydelens innbyggere. Så har dere innspill som kan gjøre det bedre å bo, jobbe og være i bydelen, så ta kontakt med ditt kommunedelsutvalg. Du

finner en oversikt over hvem som sitter i de enkelte bydelsutvalg på Stavanger Kommune sine nettsider. www.stavanger.kommune.no/om-stavanger-kommune/bydeler-i-stavanger/

Mitt nabolag.

Vi i Folkeaksjonen nei til mer bompenger (FNB) har fått introdusert et konsept i Stavanger som heter Mitt Nabolag, og her kan innbyggerne få delta med å komme med forslag til forbedringer eller endringer i bydelen som gjør at bydelen og byen vår blir et enda bedre sted å være. Det er foreløpig på utprøving stadiet, men har vært brukt for å gi innspill til kommunedelplanen. De holder nå på å forbedre og utvikle dette til å kunne brukes til mer og for å bli et verktøy for innbyggerne for å kunne komme med innspill til kommunen i ulike saker. Dette vil dere sikkert høre mer om senere, men ville i alle fall gi en liten introduksjon til dere nå. Det blir også viktig å få de eldre til å delta i dette verktøyet slik at vi også får deres innspill. For de som ikke har eller kan bruke datamaskin, så kan man gi innspill via andre, gjerne noen i kommunedelutvalget.

Nå kommer snart høsten og det blir mørkere, men det blir også fargerikt og flott. Vi tenner lys og lager det koselig inne. Og så håper jeg at vi alle sammen kan tenke på hva vi kan gjøre for hverandre, slik at alle kan ha det best mulig i denne flotte byen vår. Ta vare på hverandre!

«Så håper jeg at vi alle sammen kan tenke på hva vi kan gjøre for hverandre, slik at alle kan ha det best mulig i denne flotte byen vår. Ta vare på hverandre!»

ORD SOM GLIMTER

Taushet og veltalenhet

Ingen er utlært før han har lært å tie.

Arne Garborg.

En rappmælt tunge som ikke temmes, galer ulykke over seg selv.

Håvamål.

Du er herre over det ord som ikke er sagt. Det talt ord er herre over deg.

Engelsk ordtak.

Det er bedre å være taus – og bli ansett for en dumrian, enn å snakke – og bevise at man er det.

Abraham Lincoln.

Virkelig veltalenhet består i å si hva som skal sies – og bare det.

La Rochefoucauld.

Kvinner bruker ordene – ikke for å uttrykke sine tanker, men for å nå sine mål.

Tolstoi.

Å tale uten å ha forberedt seg – det er som å gå på gaten uten bukser.

Bjørnson.

Vakre øyne gjør taushet veltalende.

Thackeray.

Den kloke er langsom i sin tale og hurtig i sin handling.

Konfusius.

Taushet lærer man best blant snakkesalige folk, snakkesalighet blant tause.

Jean Paul.

Det røber en stor mann at han kan si meget i få ord, men det er tegn på ubetydelighet å snakke meget uten å si noe.

La Rochefoucauld.

Det er den levende stemme som bringer sjelen i svingninger.

Plinius den yngre.

Ramsvig Handelsstad

Ramsvig Handelsstad AS ligger i flotte omgivelser på Kyrkjøy som er en av øyene i Sjernarøyene. Tidligere lå Kyrkjøy i Finnøy kommune, men etter kommunesammenslåingen i 2020, hører den nå til i Stavanger kommune i Finnøy bydel.

Tekst: Bente Hildeng Næss. Foto: Ramsvig Handelsstad AS.

Ramsvig Handelsstad sett fra sjøen.

Ramsvig Handelsstad er blitt et vakkert og velstelt anlegg, både ute og inne. Det er Mette og Jostein Soland som eier og driver stedet. De kjøpte det i 1999.

Målet med anlegget var å skape et sted der det kunne arrangeres seminar, kurs, utstillinger og der det kunne serveres kortreist og

Mette og Jostein Soland.

lokal mat. En så for seg et lokalt kultursenter midt i et gammelt og vakkert kulturlandskap. Mette og Jostein har jobbet mot dette målet i mange år. For å nå dette var det behov for mye penger, gode medarbeidere og tusenvis av egeninnsatstimer fra vertskapet. I følge naboer var det en lang periode det var sjelden å se Mette eller Jostein uten malingsflekker og vonde knær etter timer med flislegging. I 2003 kunne Ramsvig Handelsstad åpnes for drift.

Anlegget består av fire bygninger som nå er restaurert. Noe av bygningsmassen var så nedslitt at den måtte rives og gjenoppbygges, men anlegget fremstår nå som en harmonisk helhet. Det er blitt et romslig senter med hotellavdeling, restaurant, møterom og et stort kunstgalleri. I 2009 ble Ramsvig innlemmet i gruppen «Håndplukket» som kjennetegnes ved å være særegne kurs- og konferansessteder. Restaureringsarbeidet ble gjennomført

på en så nennsom og god måte at de i 2015 ble tildelt «Olavsrosa» av stiftelsen Norsk Kulturarv. Det er stor aktivitet på Ramsvig. Det arrangeres kurs, konferanser med overnatting og matservring. Her kan en feire bryllup og åremålsdager eller en kan leie en ferieleilighet.

Populær sommer restaurant.

I hele juli er det restaurant for fastboende og feriegjester og pågangen er stor. Det serveres et sted mellom 2500 og 3000 middager/lunsjer. Det er ansatt to kokker og fire servitører i tillegg til daglig leder, Mette. På enkelte lørdager gjennom sommermånedene er det kulturarrangementer. Programmet inkluderer kåserier om lokalhistorie, konserter, visesang, program knyttet til utstillingen i galleriet. Galleriet har fått navnet «Perlemorsstrand» etter Alfred Huges roman ved samme navn (AH vokste opp på Kyrkjøy). I løpet av årene

siden åpningen har det vært ca 30 utstillinger. Sommerens utstilling er arbeider av Elisabeth Werp.

Ramsvig Handelsstad har en lang historie. I 1787 fikk Ramsvig kongelige privilegier til å drive gjestgiveri. Stedet har nok med sin lune havn vært et knutepunkt for kysttransport. Det eldste bygget som fortsatt delvis står er bakeriet som ble bygget i 1790. Både bolighus og butikken ble oppført langt senere. Da Mette og Jostein overtok, hadde det ikke vært næringsvirksomhet der siden 1970-tallet. Da ble den lokale landhandelen lagt ned og i 1976 stoppet også hurtigbåten anløpene. Det var med andre ord et «noe nedsluppet anlegg» Mette og Jostein overtok og et stort arbeid de påtok seg for å få det i den stand det er nå. De hadde en visjon og målet er på mange måter nådd. De driver en bedrift med mange ulike aktiviteter og holder målet om å skape et levende kultursenter høyt.. Men i dette arbeidet har de påtatt seg et utall oppgave som daglig leder, vertskap, vaktmester, gartner, guide, kurs og konferansearrangør og kokk, servitør, ryddpersonale når behovet melder seg. En ser lett at det ikke kan bli for mye fritid. Til tross for travle dager, blir en som gjest alltid møtt på en slik måte at vi føler oss velkomne og godt ivaretatt.

Det er godt å besøke Ramsvig.

Utstein

Vikinger og pilegrimer

Det gamle Utsten skolehus, ble Rogalands pilegrimsgård.

Området som kalles Utstein ligger like nord for Stavanger. Utstein benyttes som en betegnelse på øyene Mosterøy, Klosterøy og Fjøløy. En kort kjøretur fra Stavanger tar deg ut til øyenes bølgende og beroligende grønne natur. Her kan du nå delta i en spennende QR-vandring langs de populære turstiene.

Tekst: Stein Hugo Kjelby/Utstein Pilegrimsgård Foto: Stein Hugo Kjelby

Med en mobiltelefon med QR-skanner, kan du oppleve spennende lytteopplevelser, bildesider, tekstinformasjon og video - alt basert rundt temaet «Fra viking til pilegrim» via små QR-plakater ved turstiene.

Området her har en unik historie som handler om pilegrimer på vei mot hellige mål. Målet var og er Nidaros, selv om det fantes mange delmål underveis. De aller første pilegrimene passerte kystleia vår mens skrekken fra vikingtiden ennå var husket av mennesker lenger sør.

Etter at Vikingkongen Olav den hellige ble

drept i slaget på Stiklestad i år 1030, ble han helgenforklart. Utrolige beretninger og myter spredte seg om Ham over vårt land og snart over hele det nordlige Europa. Folk kom fra fjernt og nært for å komme nær den hellige kongens grav.

Utstein kloster

Utstein kloster ble et naturlig stoppested for pilegrimene den gang, slik det også er for dagens pilegrimer. Der klosteret ligger hadde vikingkongen Harald Hårfagre en kongsgård han likte å tilbringe tid på. Kong Magnus

Utstein kloster.

Lagabøte bygde klosteret på tuftene av kongsgården.

Dette og mye mer kan kanskje berike, forundre og inspirere - men først og fremst underholde deg mens du vandrer i vakker sjønær natur.

Fortid skaper framtid

Med mobiltelefonen din kan du lytte til beretninger som sammen fletter en rød tråd i historiene fra de første bosettingene langs kysten til vikingenes tid og fram til i dag. Hovedtemaet forsøker å knytte sammen fibre fra naturens reise, folkevandringene, de ulike kulturstrømmenes reise, vikingenes reise og pilegrimenes reise i tidligere tider, som en arv vi kan lære fra i dag. Vi mennesker er på et vis pilegrimer på livets reise.

Pilegrimen er altså hovedpersonen i de fleste fortellingene på QR-vandringen og vi håper at din egen lille reise fra skilt til skilt vil gi deg inspirasjon til å være pilegrim på en kortreist vandring eller på ytre og indre reiser i et større perspektiv.

Utstein Pilegrimsgard

Et senter for retreatar, pilegrimsvandringar, åndelig fordypning og stille dagar.

Midt i disse naturskjønne omgivelsene på Mosterøy ligger Utstein Pilegrimsgard med mange fine turmuligheter. Pilegrimsgarden ligger i gåavstand til Utstein kloster, Mastravarden, Fjøløy fyr og Fjøløy fort.

Utstein Pilegrimsgard lar seg inspirere av keltisk spiritualitet. Faste tidebønner og litur-

Et trygt merke på veien.

gier på Pilegrimsgarden er preget av keltisk tradisjon. Kelterne så Gud overalt i naturen. «Thin places» betegner steder med et tydelig åndelig nærvær. Mange besøkende opplever Utstein Pilegrimsgard som et slikt sted, - et sted hvor tid og evighet, jord og himmel, mennesker og Gud møtes.

Pilegrimsgarden er preget av enkelhet og skjønnhet. Her ønskes alle varmt velkommen til oppredd seng, hjemmelaget mat, men mest av alt til et stillhetens sted som viser vei til Kristus!

Utstein pilegrimsgard er en stiftelse opprettet av Stavanger bispedømme i 2002 med det formål å «etablere, bygge opp og drive et senter for stillhet, bønn og åndelig veiledning». Pilegrimsgarden har en aktiv rolle innenfor bispedømmets pilegrimssatsing. Stiftelsen har også et økumenisk tilsnitt der samarbeid med andre trossamfunn er viktig. Derfor har stiftsstyret også en katolsk nonne som medlem.

Litt tid for deg selv

Å være på pilegrimsvandring er å sette av noen timer eller dager til deg selv. Du kan legge til side oppgaver og ansvar, roller og titler, mobiltelefon, aviser og bøker. Ja du kan faktisk bevilge deg litt tid uten krav og forventninger fra familie, venner og kollegaer.

Pilegrimsarrangementene er både historiske og kulturelle opplevelser. Å gå på historiske veier til hellige steder gjør pilegrimsvandring til en opplevelsereise. På samme tid er det å gå ute i flott natur en

>>>

påminnelse om Guds nærvær gjennom det skapte og det levende.

Noen av pilegrimsvandringene er bare en kort etappe, andre kan gå over flere dager.

Brit Holgersen var en av mange som ble glade da tanken og ønsket om å etablere en pilegrimsgard i Rogaland ble realisert. Da Stavanger Bispedømme opprettet stiftelsen Utstein Pilegrimsgard meldte hun seg straks til tjeneste. Etter at mannen hennes døde, fikk hun et sterkt behov for et sted der hun kunne søke fred og ro, særlig i høytidene. Et klosteropphold ville tilfredsstillte dette behovet og etter søknad ble hun godt mottatt i Lunden kloster, et domenikanerkloster i Oslo. Det ble til sammen tolv jule- og påskefeiringer der. Da Utstein Pilegrimsgard ble tatt i bruk, ble Lunden kloster byttet ut med Pilegrimsgarden. Utviklingen av Utstein Pilegrimsgard fikk hun følge med på fra starten. Gamle Utstein skole, ble kjøpt til formålet, og diakon Grete Fiksdal fikk i oppdrag av stiftelsen til å lede det forestående rehabiliteringsarbeidet. God drahjelp fikk de også med biskop Ernst Baasland på laget. Frivillige håndverkere ble engasjert under dagnadsleder Odd Kjelsens kyndige hånd. Skolen som var i en elendig forfatning ble etter hvert til et velfungerende senter med 14 overnattingsrom med tilhørende fasiliteter, nytt kjøkken, kurslokale, matsal og servicerom. Hele tankegangen rundt virksomheten er nøysomhet, slik det sømmer seg for pilegrimer. Kortreist mat er viktig i kostholdet og økologiske produkter brukes for øvrig i driften.

Retreat er å sette av tid, gjerne noen dager, til deg selv. Mange er redd for stillheten. På retreatsamlinger er vi stille sammen, sier Brit Holgersen entusiastisk. Stillheten sammen med andre er en helt annen opplevelse enn stillheten hjemme. Programmene på retreatene varierer, men den daglige rytmen med

Brit Holgersen.

bønnetider og stille måltider med musikk utgjør en ramme.

Dette klinger litt av klosterliv, bemerk Mortepumpens utsendte. Noe av tankegangen bak vårt opplegg er keltisk inspirert, som tidligere nevnt. Derfor bruker vi mange av deres tekster og liturgier som nok kan forbindes med klostertradisjon, sier Brit Holgersen videre. Det passer også godt inn i vårt gode samarbeide med Utstein Kloster.

Daglig leder for Utstein Pilegrimsgard, Arvid Kaspersen, har gjort et godt arbeid for å gjøre pilegrimsgarden kjent i Rogaland.

Om sommeren holder vi middagsbønn hver dag kl. 13.00 i klosterkirken der pensjonert kantor Ole Hodnefjell leder salmesangen.

Det meste av arbeidet på Utstein Pilegrimsgard gjøres på dagnad. Der er kun tre personer ansatt. Daglig leder Arvid Kaspersen er ansatt i 100% stilling. Vertinne/kokk Bjørg Ytredal har en 50% stilling og Hilda Synnøve Gard Bergtun har 25% stilling med hovedoppgave renhold.

Det er viktig med godt renhold. Hilda Synnøve Gard Bergtun har kontrollen på det.

Vertinne og kokk Bjørg Ytreland til v. og frivillig medarbeider Torbjørg Sandsmark.

Styrken i dugnadsarbeidet er venneklubben som består av cirka 50 medlemmer. Uten denne flokken ville det ikke vært mulig å gjennomføre alle de aktivitetene som Utstein Pilegrimsgard tilbyr. På vår besøksdag treffer vi vertinne/kokk Bjørg Ytreland og Torbjørg Sandsmark i full sving på kjøkkenet med å forberede dagens middag. Torbjørg er en av veteranene i dugnadsgjengen og har vært med siden starten. Hun stortrives med å være en støttespiller, men skulle gjerne ønske at flere frivillige kom med. Særlig i helgene, og når det er arrangementer skulle vi hatt flere frivillige å spille på.

Anna Marie Garpestad treffer vi i underetasjen. Hun har som Torbjørg Sandsmark vært med fra starten, og var i flere år med i styret for stiftelsen. Hvorfor dette engasjementet i snart 20 år for Pilegrimsgarden, spør vi. I svaret hennes ligger mye kjærlighet og respekt både for det pilegrimsgarden står for og hennes livsgrunnlag: «Verdien av å utføre denne tjenesten, samsvarer med det jeg tror på.» Vårt inntrykk etter besøket på pilegrimsgarden, er at alt frivillig arbeid er

forankret i dette motto, som vi også føler «sitter i veggene»: «I tro og kjærlighet.»

Anna Marie Garpestad har vært med fra begynnelsen og har ansvar for tekstilvask.

Flere opplysningen finner du på:
www.utsteinpilegrimsgard.no
utsteinpilegrimsgard@kyrkja.no
Telefon: +47 468 15 769

Daniel Trebonius, hvem var det?

I siste halvdel av 1600-tallet hadde Stavanger Hospital en forstander som bar det sjeldne navnet Daniel Trebonius (etternavnet synes å være latinisert av det franske uttrykket "trés bon", svært godt). Han hadde blant annet studert latin i Ystad i Skåne der han ble student i 1652.

Tekst: Gunnar A. Skadberg

Skåne tilhørte den gang Danmark-Norge. Trebonius studerte deretter ved Nederlands eldste universitet i Leiden (ligger mellom Amsterdam og den Haag), et universitet som var grunnlagt av Willem av Oranien i 1575 i forhenværende klosterbygninger. (1)

I 1671 kom Trebonius til Stavanger for å bli hører eller lærer ved byens katedralskole. Jobben tilbød ikke den store inntekten, og dette var kanskje bakgrunnen for at Trebonius

fra 1674 også overtok forstanderstillingen ved Hospitalet på St. Pedersgjerde.

Allerede samme år som Trebonius kom til Stavanger, ble han 9. juli invitert i bryllupet til Hr. Peder Hieronymusens bryllup. I dette bryllupet ble den nyankomne «overfaldt med hug og slag», noe som førte til at saken ble anmeldt for byretten. Vitnet Jakob Nilsen fortalte der at da han ankom bryllupet om aftenen 9. juli, hørte han larm fra andre etasje.

Universitetet i Leyden i Nederland der Daniel Trebonius fikk sin utdanning og dit han trolig drog tilbake etter domfellelsen i Stavanger. Foto: GAS

Han løp opp for å finne ut hva som var på ferde. Da han ankom værelset til hører Svend Bentsen, møtte han kona til Jakob Væver som holdt fast i sin mann mens hun ropte til Jakob

*«Da han ankom værelset til hører
Svend Bentsen, møtte han kona
til Jakob Væver som holdt fast
i sin mann mens hun ropte til
Jakob Nilsen at han skulle hjelpe
henne å holde mannen».*

Nilsen at han skulle hjelpe henne å holde mannen. Jakob tok da tak om livet til veveren og holdt ham fast. Men da kom veveren Johan løpende for å forsvare sin kollega. Johan Væver løftet opp Jakob og hev ham oppi sengen til Svend Bentsen. Vitnet Guri Laursdatter fortalte at også Jakob Hieronymusen (trolig bror til brudgommen) hadde vært i klammeri med Trebonius, og da han ble fjernet med makt fra Trebonius, bar Hieronymusen en kniv med hvilken han også skadet Guris arm før folk fikk ham under kontroll. Etter flere nye vitnemål ble saken utsatt, men den nevnes ikke siden i referatene fra bytinget, så vi vet ikke hvordan den endte eller om den bare ble henlagt etter at partene var blitt edru, hadde besinnet seg og forlikt seg med hverandre, for vi kan vel gå ut fra at det var alkohol med i spillet.

I 1675 ble hospitalforstander Daniel Trebonius lovt 2 ½ riksdaler i straffegebyr av Sven Aadnesen som hadde overhøvet Trebonius. Svends far lovet å gjøre opp for sønnen, og Trebonius ba ham da om å gi pengene til sorenskriver Thomas Kristensen, som igjen forærte dem til hospitalet.

I 1680 fikk Stavanger en ny kapellan. Henrik Rosenkilde het han. Han var en stridens mann, som snart kom i konflikt med de fleste han skulle samarbeide med. I likhet med Trebonius underviste også han ved den

katedralskolen som hadde ligget i østskrånningen for koret i Domkirken siden omkring 1300. I motsetning til Trebonius var Rosenkilde dårlig likt av elevene. Rosenkilde la ikke fingrene mellom når det gjaldt å fortelle sine disipler hva han mente om dem. Elevenes foreldre kunne også ha godt av å få vite hva slags avkom de hadde kommet i skade for å sette til verden. Fra kirkens prekestol beskrev han derfor sine elever som "Sinker og Djevlers Børn", og dermed regnet han med å ha gitt foreldrene det skussmål de fortjente vedkommende deres håpefulle.

Rosenkildes elever gikk i øverste klasse ved katedralskolen. Det vil si at de snart skulle utskrives fra skolen til prestetjeneste eller til videre studier ved universiteter i utlandet. Rosenkildes elever ville ikke bare sitte og ta imot kapellanens verbale skyts. De forfattet derfor et motangrep på latinske vers og fikk sin populære lærer Trebonius til å hjelpe seg med latinen.

*«I nidskriftet kalles Rosenkilde
for en ondsinnet og helsur hater
av skolens sønner».*

I nidskriftet kalles Rosenkilde for en ondsinnet og helsur hater av skolens sønner. Han blir bedt om å holde opp med sine apestreker og kutte ut tergingen av sine elever. Biskop Jersins sønn var den første som skrev sitt navn under "hilsenen" til lærer Rosenkilde. Det ble derfor problematisk for kapellanen å ta saken opp med sin overordnede etter at han hadde hatt alle sine avgangselever ute til avhør og avdekket hvem som hadde hjulpet til med den latinske oversettelsen.

Rosenkilde anmeldte derfor Trebonius til prestene i domkapitlet som hadde domsrett i saker som angikk kirken. Først nektet Trebonius for å ha hatt noen befatning med nidskriftet til Rosenkilde, men å lyve for

kirkens domstol, ble for dryg kost for Hospitalets forstander og læreren i Stavanger skole. Han la derfor kortene på bordet og innrømmet at han hadde mottatt en halv riksdaler for oversettelsesarbeidet.

En lærer som på denne måten hadde hjulpet sine elever i retning fordervelsen gjennom hjelp til å uttrykke forakt overfor en maktglad, stridbukk av en oppdrager, kunne selvsagt ikke fortsette i sin lærergjerning. Terbonius ble altså avsatt fra sin stilling, mens ingen løftet en finger i offentlighet for å stanse kapellanens spidding av godtfolks omdømme og følelser fra kirkens prekestol. (2)

Stilt, ubemerket og raskt forsvant Daniel Trebonius fra Stavanger kort tid etter at domkapitlet hadde felt sin dom 2. oktober 1682. Og så fort forduftet han, trolig med båt til Holland, at mange lurte på om han

hadde gjemt seg. Dette forårsaket at gjemmeleken i Stavanger fra da av og like fram til 1950-årene ble kalt "å holda Trebonius". På Reilstad, Finnøy, i Ryfylke lekte de også Trebonius til samme tid. I Bergen møtte vår datter i 2010 eldre kvinner som kunne fortelle at de hadde lekt «Trebonius» i sin barndom i hansabyen, og i sin selvbiografi, "Drømme på vår jord", forteller Simon Flem Devold at barna i Ålesund også lekte Trebonius under hans oppvekst der på 1940-tallet. Dette betyr at Trebonius som navn på gjemmeleken må ha vært kjent over det meste av Norges vestkyst.

Kåre Dreyer Dybdahl mener at Trebonius drog tilbake til sine venner ved universitetet i Leiden etter at han så raskt forlot Stavanger. Men Trebonius må ha dødd kort tid etter, for i 1684 oppgis hans kone, Anna, å være enke.

Rådstuen, der Trebonius ble stilt for retten, på en akvarell fra 1883 da den gamle Mariakirken/Rådstuen ble revet. Ukjent kunstner.

Etter mannens død solgte Anne familiens eiendom på Pottemakerstranden (seinere adresse Øvre Holmegate 22) til Lucia Hansdatter, datter av pottemaker Hans Jakobsen Rode.

Her følger en norsk oversettelse av det latinske nidiktet, tilegnet Henrik Rosen-

kilde, diktet som elevene ved byens katedral-skole forfattet ved hjelp av sin lærer Daniel Trebonius. Rosenkilde fikk diktet overlevert 1. august 1682. Diktet er oversatt av Haakon Motland og innledes med følgende ordlyd: "Mot Prelaten, denne høylærde, men ondsinnede og helsure hater av denne skoles sønner, Herr Henrik Rosenkild".

*Hvorfor, ondsinnede mann, hvorfor, spør jeg, utesker
du oss og hudfletter oss alle med skitten munn,
alltid når vi undervises i Minervas kunster?
Enten de besøker borgeres gilder
eller underviser dem som er deg betrodd, Prest,
så overøser du oss med alle de verste ukvemsord
liksom en ny Tersites fra vår egen tid,
og turrer oss med ufyselig frekkhet.
Hvilke lover gir deg rett til å gjøre
dette ustraffet? Til å kaste deg
hemningsløst over alle med grov kjeft?
Er det ikke så at straff rammer den
som krenker på lettferdig vis gode menns rykte?
Eller anses ikke det å skade ryktet
med utillatelig ordbruk
som en grovere ugjerning enn
selv det å såre kroppen med spyd?
Nå, ondsinnede, nå er det såmenn på tide
At du holder opp med disse apestrekene og lar
være med å terge og ergre oss med dine ord.
Vi står alle som en, helt rolige, helt uten
skyldfølelse, under Jehovas vilje alene.
Men viss disse verselinjer som vi i den
gitte situasjon har sendt deg, ikke
faller spesielt i smak, så skyld det på
vår ivrig, ilende penn. Lev vel, nå og alltid!
Idet vi i høyeste grad skatter din aktelse.*

Joachimus Jerainus, Thomas Rosanus, Theophilus Schanchius, Johannes Schusig,
Evander Bechman, Johannes Storch, Christiernus Hilman.

Tersites omtales i Homers Illiaden som historiens første folkeforfører og en opprører mot det bestående samfunn.

Nå kan kreftrammede få hjelp i hverdagen

Frivillige i Kreftforeningen står klar til å gjøre hverdagen til kreftrammede litt enklere. De kan hjelpe med alt fra å vaske hus eller klippe plenen, til å lufte hunden. Frivillige står også klare dersom du trenger transport til behandling.

Kreft kan tappe kroppen for krefter, og vanlige gjøremål kan bli et ork. Det er vanlig å ha behov for ekstra hjelp når man blir syk. Men mange synes det er vanskelig både å spørre om hjelp, og ta imot hjelp.

Heldigvis finnes det frivillige i Kreftforeningen som nå står klar til å hjelpe – helt gratis, og med et stort smil.

- Vi vil at kreftrammede og deres pårørende skal få bruke tiden på noe annet enn tunge hverdagsoppgaver. Derfor vil vi nå tilby kreftrammede å bruke tiden og energien på noe de selv vil, så kan vi hjelpe med husvasken, eller hva det nå skal være, sier Camilla Gram, distriktssjef i Kreftforeningen i Rogaland.

Gode tilbakemeldinger

Hverdagshjelpen er et tilbud fra Kreftforeningen som har blitt startet opp i Stavanger og andre rogalandskommuner. En rekke frivillige står klar til å hjelpe, og de har vært ute på forskjellige oppdrag.

- Vi har fått kjempe mange gode tilbakemeldinger på tilbudet, både fra de som får hjelp, og fra frivillige som gir hjelp. Vi har imidlertid plass til flere, så det er bare å ta kontakt, enten du vil være frivillig, eller om du trenger hjelp til noe, sier Gram.

Følgetjeneste

Under korona-pandemien ble det også startet et annet tilbud til kreftrammede i Stavanger: Kreftforeningens følgetjeneste. For å hjelpe kreftrammede å komme seg ut der de skal.

Gjennom følgetjenesten kan kreftpasienter

bli kjørt og få hyggelig følge av frivillige når de skal til behandling på sykehus, til fastlegen eller på aktiviteter og ærender knyttet til kreftsykdommen. Det kan for eksempel være følge til fysioterapi, ergoterapi, tannlege, trening og liknende. Tjenesten er gratis.

Det er frivillige i følgetjenesten som følger deg. De henter deg på avtalt sted og følger deg dit du skal.

Den frivillige vil også være en du kan snakke med og som kan gi deg en ekstra trygghet og en hjelpende hånd på veien. De kan ikke bli med inn i behandlingsrommet eller på legekontoret, men møter deg når du er ferdig og sørger for at du kommer deg trygt hjem igjen.

Ta kontakt

Kunne du trenge hjelp fra frivillige i Kreftforeningen? I så fall er det bare å ta kontakt med Kreftforeningens rådgivningstjeneste på telefon 21 49 49 21. Du kan også laste ned appen Nyby, hvor du kan legge inn bestilling av Følgetjeneste eller Hverdagshjelp.

John Tanke Sviland

John Tanke Sviland ble født på et lite, fattigslig gardsbruk på Sviland i Høyland, 29. september 1845 og hadde 10 søsken. John utmerket seg tidlig som en usedvanlig evnerik ungdom. Da han var ferdig med skolen, virket han som omgangsskolelærer en tid, men dette arbeidet gav ikke mye utkomme.

Da han etter hvert brøt opp fra hjemmemiljøet og kom til Stavanger, jobbet han bl.a. på kaien og ble den første store organisatoren for Stavanger-arbeiderne som hadde en svært vanskelig tid vinteren 1882–83. En deputasjon med Tanke Sviland i spissen for flere hundre arbeidsløse begav seg en dag ut til amtmannen og bad ham om ta seg av deres sak. Det ble nå besluttet å sette i gang arbeid på den tidligere ekserserplassen på Egenes. Her fikk stein- og jordarbeiderne fra 1–1,50 kr pr. dag. De startet kl. 05.00 om morgenen, og Sviland måtte kjøpe lykt for å finne fram og få gjort noe. Sviland ble snart kjent for det gode humøret og det smittende pågangsmotet sitt. Valgspråket hans var: ”Vanskelighetene er til for å overvinnnes!”

En rekke sårende opplevelser i kommunikasjon med prest og overordnede førte til en radikaliserings av Svilands samfunnssyn. Han ble en av de første som kom til å fremme tankene til Karl Marx i byen, gjennom offentlige foredrag i 1889, men sitt kristne grunnsyn holdt han fast på. Trolig var det de kristne rettferdighetstankene som hadde ført han over til sosialismen, ut fra en følelse av at kirken mer forsvarte overklassens jordiske interesser enn Jesu ord. Denne koplingen av kristendom og sosialisme var ikke uvanlig på den tiden, og kanskje særlig utbredt i Stavangerområdet. Enda han var kroppsarbeider med en arbeidstid på både 10 og 12 timer, skaffet

han seg imponerende allmennkunnskaper. Alexander Kielland la merke til ham og satte stor pris på denne ”intelligente, kundskapsrike mand.” Sammen med Johan Gjøstein ble han den første representanten for Arbeiderpartiet ved kommunevalget i 1898. Da han døde våren 1910, 65 år gammel, fikk han en gravferd som var en konge verdig. Avisen ”1. Mai” kom ut med sørgerand og hyllet hans minne over hele forsiden. Mange hundre mennesker fulgte kisten hans med salmesang fra hjemmet i Øvre Blåsenborg 2a til Folkets Hus, som da var i Bergelandsgt. 29, hvor han lå på ”lit de parade” til jordfestelsen. Da toget et sørgefølge på over 1.000 personer til Lagård gravlund, og i årenes løp har gravstedet hans blitt et fast samlingssted med bekransning den 1. mai.

John Tanke Sviland hadde en rekke av de fremste verv i arbeiderbevegelsen i vår by og var en politiker utenom det vanlige, både som folketaler og ideolog. Mange mener han må ha vært en av de mest markante skikkelsene på venstresiden i tiden mellom Marcus Thrane og Martin Tranmæl. Han kunne utvilsomt blitt en rikskjent politiker dersom han hadde blitt født noen tiår senere. I hans tid var norsk politikk fortsatt sterkt lokalorientert, og Sviland holdt seg for det meste i lokalmiljøet.

Bergelandsgata 29.

Hvert nummer av Mortepumpen fremover vil inneholde én av historiene i Rolf Schreiner sin bok «Der e merr mydlå himmel og jord enn de fleste andre steder» med undertittel «Rariteter fra ein løyen verden».

Teksten er på stavangersk – fra Rolf sitt ståsted i oppveksten, og det vil si Våland (nest beste vestkant).

Boken er til salgs i bokhandelen.

Per (74) e still going strong

Høsten 1989 spelte Viking seg frem te cupfinalen i fotball. Dermed hadde NRK (eg huske ikkje om det va radio eller TV) et intervju med presidenten i Norges Fotballforbund, Per Ravn Omdal.

Reporteren sa: ”Ja, Omdal – du er jo fra Stavanger, og da er du vel fornøyd med at Viking skal spille cupfinale på Ullevaal?” Svaret var kort og presist. ”Jeg holder med SIF.”

Då eg begynte i folkeskolens fyste klasse på Våland, bodde eg i Torbjørn Hornkloves gate. Eg blei fort kompis med de i klassen så bodde nærmast meg, det vil sei Johan øve gadå og Per nere i Håkon Jarls gate.

Om vinteren gjekk me på ski i Våland-skogen, me rant på kjelka fra Vålanspibå og me gjekk på skøyter på Mosvannet. Kvert år. Me hadde nemlig snø og is i Stavanger kver einaste vinter den gangen, så vidt eg huske. (Det e visstnok tøv.)

I sommarhalvåret va me møje på Gamlingen – der va der både fotball- og håndballbaner.

Inni skogen ved Mosvannet va der te og med minigolfbane. Eg tror ein runde kosta 20 øre.

Klassekamerat Per sko markera seg sterkt i et par av disse aktivitetane. Han va best i klassen på skøyter, og han va heilt sjef når det gjaldt fotball.

Far te Per hette Einar Omdal. Han va formann i SIF Fotball i fira år på 1950-talet, og han fekk møje av æren for A-lagets fremgang på den tiå, så endte med opprykk te Hovedserien i 1960. Ein gang spurte eg Per om faren va aktiv fotballspelar, og då fekk eg hørre at han for tiden va center på C-laget. Einar blei itte kvart visepresident i Norges Fotballforbund.

Hjemma i hagen te Per hang der alltid minst ett sett SIF-draktar på tørkesnorå. Mor te Per, så hette Liv, ska garantert ha æren for den viktige delen av dugnadsarbeidet så hette vasking og stryging. Storesyster te Per, Grete, hjalp te, hu øg.

På Gamlingen viste Per at han va den naturlige kaptein på klasselaget i fotball. Han

sørgde for at me spelte klassekampar mod parallellklassene våre – på Våland og andre skoler – og me tapte ikkje ein kamp. Men me tapte alltid då me spelte mod de så gjekk i ein klasse øve oss – mod Tollef og de eller mod Geddi og de. Eg huske at eg lurte på koffer me så va 13 år, sko spela mod de så va 14 – og få juling. Eg regne med at Per visste at me kan læra møje når me møde lag så e bedre enn oss.

Både Tollef, Geddi og Per markerte seg tidlig i SIF. Våland-guttar gjorde gjerna det – mens Annasen, Kvien og andre gode på Ullandhaug skole begynte i Viking.

Per blei kretsmeister for SIF i smågutt-klassen i 1961 – før han og familien flytta te Oslo, og Per spelte då på guttlaget te Skeid. Då han sko i militæret, blei det ett år i Vatneleiren og come-back i SIF – denne gang på A-laget. SIF vant 4. divisjon det året, men tapte for Odda i kvallik te 3. divisjon.

Tebage på Østlandet meldte Per seg inn i Lillestrøm. Då fotballeseongen 1967 starta opp med kamp mydlå Lillestrøm og Moelven i 3. divisjon, hadde Lillestrøm to debutantar på laget: Per Ravn Omdal og Tom Lund. Say no more! To historiske navn innen norsk fotball.

Då Per itte mange år hadde prøvd seg både som spelar og trenar uden den heilt store suksessen, meldte han seg i 1974 te tjeneste for Norges Fotballforbund. Itte fem år med komitéarbeid blei han valgt inn i forbundsstyret i 1979, då va han 31 år.

Pers fysste periode som president i fotballforbundet va fra 1988 te 1992. Då ansatte han Drillo som trenar for A-landslaget. Bra.

Den andre perioden va fra 1996 te 2004. Som president va Per med te Finland i år 2000 då landslaget gjorde ein forferdelig dårlig kamp og tapte 3 – 1 for hjemmalaget. Onna middagen itte kampen tog Per ordet og sa: ”Noen av dere burde slutte å spille fotball og istedenfor begynne å spille tuba.” Kaptein Henning Berg protesterte, media va i fyr og flamme – og Per måtte komma med ein unnskyldning: ”Beklager – det var ikke

meningen å snakke nedsettende om de som spiller tuba.” På neste landskamp på Ullevaal blei adle så spelte tuba, invitert gratis inn. Bra det òg.

Per har vært styremedlem og med i utallige komitéer både i UEFA og FIFA de siste 35 årene, og han har et mangfoldig fotballhjerta. Han kan se VM-fotball samen med Pelé, samtidig så han e opptatt av breddefotballen. Per har møje av æren for suksessen te norsk kvinnefotball for någen år siden, og han sørge for stadig flerne ballbinger te de yngste.

Då Per fyllde 60 år i 2007, ønskte han seg pengar te et prosjekt styrt av UEFA så sko bringa fotballglede ud te afrikanske barn. Per ville bidra med fotballar så det kosta rundt 80 kroner å laga. Han fekk inn rundt 250.000 kroner, 50.000 av disse kom fra kulturminister Trond Giske. Og Giske fulgte opp gaven med ein hyllest te Per: ”Mange tror at spillere som Ole Gunnar Solskjær og John Arne Riise er de viktigste norske personene i internasjonal fotball. Det er feil. Du, Per Ravn Omdal, er den viktigste personen norsk fotball har fostret.”

Høsten 2007 sendte Per 3200 fotballar te Afrika. Kjempebra!

Akkurat nå har Per (74 år i august) et nytt prosjekt på gang – han samle inn pengar for å bygga fotballbaner te glede for krigsherja barn i Syria. Høsten 2019 blei to kunstgressbaner åbna i byen Kobane, og nå står Raqqa for tur med to nye baner. Raqqa, som va IS sin «hovedstad» frem te byen blei befridd høsten 2017, har 300.000 innbyggare. Store deler av byen e fullstendig ødelagt, og for barn og ungdom vil felles aktivitet på ein «ekte» fotballbane gje heilt nye perspektiver i livet.

Eg oppfordre adle lesare av Mortepumpen te å støtta Per sitt prosjekt. Gå inn på hjemmesiå **fotballbane.org** og les merr. Skriv ner kontonummeret. Gå inn i nettbanken. Og neste gang krigsbildene fra Syria e på skjermen, har du lov å tenka: Der har eg vært med å bygga fotballbaner.

Syvende klasse på Sandvigen skole 1906

Sandvigen skole.

Tekst: Owe Østberg

Bygningens historie går tilbake til 1849. Da fikk Stavanger et utbrudd av kolera. For å ta seg av de syke, ble det bygd et lasarett i Sandvigen som den gang ble skrevet med g i navnet. Sykdommen var alvorlig nok, men heldigvis ble ikke omfanget så omfattende som man først hadde fryktet.

I 1859 ble lasarettet tatt i bruk til undervisningsformål og fikk navnet Sandvigen skole. Det var her min mormor, Inger Johanne Torkelsen som var pikenavnet hennes, begynte i første klasse 6. april 1899 ifølge karakterboka hennes som jeg har i eie.

Ved skoleavslutningen i 1906 møtte hele klassen opp i finstasen hos Stavanger-fotografen Carl Johan Jacobsen. Kanskje noen av Morte pumpens lesere kjenner igjen en bestemor eller oldemor?

Men hva med Sandvigen skole? I 1926 var dens dager talte. Da ble Kampen skole innviet 18. august samme år. Etter at Sandvigen skole var gått over i historien, ble bygningen nyttet til boligformål til den ble revet i midten av 1980-årene. I dag står Bjergsted Terrasse på den gamle skoletomta.

Elevene er i første rekke fra venstre: Marie Steen, Johanna Aske, Kristine Risvold og Elise Svendsen.

Andre rekke fra venstre: Ingeborg Øxnevad, Svenny Møe, Amanda Johnsen, Ella Johnsen, Anna Kristiansen, Henrikke Abrahamsen, Martha Eriksen og min mormor, Inger Johanne Torkelsen.

Og i den bakerste rekken fra venstre: Johanne Engelsen, Olene Sunde, Astrid Halvorsen, Martha Jacobsen, Bertha Johannesen, Marie Sondresen, Laura Pedersen, Agnes Grønnestad og Selma Bjøland.

Kjære pensjonist:

Husk at hjernejogg er sunt!

Med jevne og ujevne mellomrom går trimbølgene over det ganske land. Diverse Birkebeinerrenn sommer & vinter har full påmelding på noen minutter, og lokal gruppesvette får stadig større omfang på sykkel langs Jærkysten og i løpeflokk rundt små og store vann. Da er det lett å tro at god fysisk form er selve livslykken!

Det må være lov å si: Ikke glem den delen av kroppen som er ovenfor de spenstige muskler og de seige sener – den delen som styrer alt. Hjernejogg er bra for hodet – og dermed for kroppen som sådan.

Rolf Schreiner, som er fast skribent i Mortepumpen, har gitt ut en bok («Hva koster korken?» – Ajax Forlag) med 222 oppgaver for de små grå.

Viktig: Dette er ikke tradisjonell quiz – dvs. kunnskapsspørsmål innen historie, geografi, sport, politikk, musikk, film etc. Dette er ren hjernetrim. For å løse oppgavene gjelder det å bruke hodet på best mulig måte. Altså – ren balsam for den mentale helse.

Boken kan kjøpes i bokhandelen.

Felleskap og glede på Ågesentunet

Lystig musikk, sang og dans midt på blanke onsdags formiddag? Vi er på Ågesentunet, et 200 år gammelt gårdstun rett bak Kilden i Hillevåg, hvor 20-30 mennesker er samlet i en hyggelig stue – med god danseplass.

Tekst:
Nina Tjomsland

Felles for gjestene er en mild grad av demens: de må bo hjemme, være selvhjulpne og klare seg selv med måltider. Her handler det om det friske i menneskene, å få frem ressursene, mestringsfølelse og glede, forteller vertskapsleder Kari Skeie.

– Her trenger ingen søke plass, og vi har ingen ventetid. Våre gjester er i en veldig tidlig fase av demens, og noen av de yngste er i 60-årene. Vi spør hva de kunne tenke seg å ha lyst til, og deler inn i grupper alt etter ønsker og legning, forteller Kari. – Vi begynner alltid med kaffe og en quiz, og så deler vi oss gjerne opp i grupper for ulike aktiviteter. Mange er fysisk spreke og går gjerne turer på en halv

mil. Noen sykler, noen kjører hit selv. Gjestene er en veldig støtte for hverandre: her oppstår varme, forståelse og gode vennskap.

– Nyere forskning viser hvor viktig trim og trening er for å bremse tilbakegang og holde hodet i god sving?

– Ja, vi har også trim med en dyktig instruktør to ganger i uken. Jeg har vært med selv, og kjenner hvor gode øvelsene er. Vi har også yoga-grupper, og er alltid åpne for ideer og ønsker.

Alle har noe å fortelle

Blant de 15 frivillige som samler og inspirerer – og får uendelig mye igjen – er snart 80 år gamle Bjørg Rostadmo fra Målselv. Hun hadde meldt seg til frivillighetssentralen i Hillevåg og ble spurt om hun ville være med da Ågesentunet åpnet i 2014. – Dette gir meg veldig mye, tilhørighet og glede over at det er bruk for meg. Du kan tro jeg savnet det, de månedene tunet var stengt! Mange her er så glade i å fortelle; for eksempel har vi én som vokste opp på gård i Røldal, hvor ungene la seg under geitene for å suge melk. Her er så mye du kan gjøre – og det er lettvent å være sammen med folk som du gjerne kan spørre om det samme om og om igjen!

«Frivillig» er et nøkkelord på Ågesentunet. De har også mange frivillige sjåførere. – Noen henter og bringer, og føler at de får mye igjen for det – i en bil er vi gjerne sammen på en egen måte som gir en spesiell trygghet og gjør det ekstra lett å snakke.

Blir ambassadører

En av gjestene, Gro Eriksen, kom hit i desember og ble raskt med i det hun kaller en

Leonora Kocani, Kari Skeie og Marianne Køningsberg.

drivende kjekk gruppe. (2) Gro har drevet et jobb-byrå hvor hun spesielt hjalp mange kvinner med å finne arbeid. – Hun er en fabelaktig ambassadør for oss, skyter Kari inn. Gro er utadvendt og veldig åpen, snakker gjerne med alle

Gjest Gro Eriksen er en helhjertet ambassadør for fellesskap og delte aktiviteter.

hun møter, har en vovvov som får være med til Ågesentunet, gjerne går lange turer, og er «en av oss». – Klart det er vondt at hukommelsen svikter, men jeg skyver det aldri vekk. Men her snakker vi aldri om sykdom, sier hun: – Her er så mye kjærlighet, og vi finner gode og kjekke aktiviteter å gjøre sammen. Kari supplerer: – Gro har hytte på Naustvik, vi har vært der to ganger, og de turene er fantastiske!

Ny gjest i dag er Kjell Skarstein, (4) ingeniør med lang oljeerfaring som også har arbeidet med HMS. – Det er herlig å komme et sted hvor praten går av seg selv, og jeg håper jeg kan bidra med noe!

Nykommer-gjest Kjell Skarstein vil gjerne være med og bidra, han også.

Maks 150 kroner dagen

Ågesentunet er et gammelt småbruk med en lang historie. I dag driver Skipper Worse «Hverdagsglede» i lokalene, takket være TV-aksjonen i 2013, som gikk til Nasjonalforeningen og deres arbeid med demens. Utleie av lokalene gir en del inntekter, og gjestene betaler en egenandel på 50 kroner for hver

av aktiviteter, lunsj og eventuell henting og bringing, Altså maks 150 kroner for en dag. Men tilbudet kan ikke drives uten tilskudd fra kommunen. For 2021 søkte Skipper Worse om kr 2 millioner, men fikk kun kr 1,25 mill. Dette resulterte i beslutningen om det tunge skrittet å stenge fra midten av april til august. Dette til fortvilelse for mange, men desto større var gleden blant både gjester og vertskap da de nå åpnet igjen.

Den rause troppen av frivillige teller 15, som alle er med på aktiviteter. Men i tillegg trenger Ågesentunet folk som kan komme hjem til folk og spise lunsj med dem, forteller Kari Skeie.

«La oss leve – for hverandre»

Men nå spiller og synger Reidar Jonassen så føtter og skuldre vugger og dansen går. 93 år gamle Harald Eide er en riktig danseløve: – Det startet med en turgruppe, det er alltid herlig å komme ut i terrenget, jeg liker å være i bevegelse og har mange aktiviteter, så én dag i uken her er nok, det var herlig å komme tilbake etter gjenåpningen! (1)

Melodier og tekster er kjente: «Der e'kje mange så har det så gildt», «De nære ting», «La oss leve – for hverandre ...»

Frivillig Simon og gjest Harald Eide feirer gjenåpningen av Ågesentunet.

Lervig Sykehjem har fasade mot Siriskjær og med utsikt til Ryfylke. Foto: Stavanger kommune

Tusen takk!

Jeg har fått plass på dagsenter. Nærmere bestemt på «det nye» Lervig Sykehjem. Vi er et par og tjue som treffes her. Flertallet kommer to dager i uken, noen for tre dager i uken og noen oftere.

Tekst og foto:
Jan Gjerde

Det er noe som går igjen blant deltakerne, nemlig takknemlighet. Takken retter seg både til Stavanger kommune, sykehjemmet og betjeningen. Betjeningen er et kapittel for seg : Alltid hyggelige og imøtekommende og flinke til å iverksette aktiviteter. Det er ikke rart at timene flyr avgårde. Vi er på plass ca kl 0930, og reiser hjem kl 1515, fornøyde etter en stimulerte og innholdsrike dager. Apropos ankomst og avreise: Biler fra Stavanget Taxi henter og returnerer oss; rene luksuser! Dessuten hyggelige sjåførere som gjerne slår av en prat.

Dagsprogrammet varierer litt, men måltidene er faste innslag. Når vi ankommer er frokostbordene dekket. For mange av oss minner det om hotelopphold, bare at på hotell må vi som regel hente frokostmaten selv. Her kommer maten til bordet, ferdig påsmurt og med pålegg etter den enkeltes personlige ønsker! Og så kan vi velge mellom kaffe, te, eplejuice og appelsinjuice.

Vi er bare fire ved hvert bord, det bidrar til at kontakten fremmes. Jeg var heldig og kjente noen fra før allerede den første dagen. Etter hvert er bekjentskapskretsen blitt utvidet. Bak hvert ansikt møter jeg forskjellige og interessante mennesker som har ulike opplevelser og erfaringer i livet. De kan fortelle fra sitt eget

Jeg må innrømme at jeg var noe skeptisk til «institusjonsmiddagene». Mer feil kunne det ikke bli».

liv, det utvider horisonten. Byhistorien er ofte tema. Det er også naturlig at vi deler erfaringer om familie og barn, barnebarn og oldebarn. Vi konstaterer at nåtidens barndom er annerledes enn vår, men vi vil ikke bytte!

Formiddagsprogrammet inneholder gjerne ringspill, bingo, brigde, 10 000-spill og høytlesing fra bok eller avis – og når været tillater det er en spaseretur i retning Siriskjær godt for humøret og helsen. Du velger selv hvilke aktiviteter som frister. Det gamle fabrikkstrøket i Lervig er omformet til «Urban Sjøfront». Her har hundrevis fått nye og moderne boliger med kort vei til Stavanger sentrum og fantastisk utsikt til Ryfylke og til parkanlegget ved siden av Lervigbukten.

Jeg må innrømme at jeg var noe skeptisk til «institusjonsmiddagene». Mer feil kunne det ikke bli. Først og fremst serveres det middager som «smaker»! Jeg kan ikke nok få rost kjøkenet.

Dagene avsluttes med kaffe/te og småprat. Vi følger med på framdriften og arbeidene vest for sykehjemmet hvor de graver ut for barnehage, skole, bydelshus og parkeringsanlegg. Nye Lervig er et byutviklingsområde som vil bli en pryd for byen.

Tusen takk!

Per Hauge (92) Leif Solland (92) og Torleif Engh (92)

Utsiktshjørne. Foto: stavanger.kommune.no

Utsikt fra terrassen. Foto: stavanger.kommune.no

Gjennomgang av dagens aviser er en populær aktivitet

Gode vaksineresultater for de eldste

Illustrasjonsfoto: Gustavo Fring fra Pexels

Stavanger kommune har kommet langt i vaksineringen av innbyggere mot koronavirus. Det er de eldste som har sluttet best opp om vaksineringen. Hele 99,8 prosent av de mellom 75 og 84 år har tatt vaksinen. Direktør helse og velferd Eli Karin Fosse er imponert over oppslutningen blant de eldste innbyggerne.

– Ja, den er veldig bra for de over 65 år. For alle grupper over 65 år er oppslutningen over 95 prosent. Blant 75-94-åringene har 99 prosent tatt dose 2 også. Dette er veldig gode resultater. Det har hatt stor betydning at fastlegene vaksinerte de over 65 som ikke bor på sykehjem. Det har noe med tilliten til vaksinen når du får den tilbudt av fastlegen. Så vel blåst dere som er over 65. Dere har gitt et godt bidrag til dugnaden mot koronaen!

Hvorfor er det viktig at det er mange i de eldste aldersgruppene som tar vaksinen?

– Erfaring og kunnskap har vist at de eldste har størst risiko for å utvikle alvorlig sykdom. Derfor er det særlig viktig at de er godt beskyttet mot smitte.

Hvilke råd vil du gi til de som er fullvaksinert?

– Selv fullvaksinerte er ikke 100 prosent

beskyttet mot smitte. Derfor er det viktig å holde avstand og ha god håndhygiene fortsatt. Per 1. september er det også påbudt å bruke munnbind på offentlig transport og i det offentlige rom, hvis man ikke kan holde 1 meters avstand. Bruk av munnbind gjelder så vel uvaksinerte som fullvaksinerte.

Hva vil skje på vaksinefronten framover? Vil alle snart bli tilbudt en tredje dose?

– Folkehelseinstituttet har gitt beskjed om at pasienter med alvorlig svekket immunforsvar på grunn av sykdom, eller fordi de bruker immundempende medikamenter, skal få en ekstra dose. Det er fordi de har dårligere respons på vaksiner enn andre, og høyere risiko for å bli alvorlig syke. I Stavanger jobber vi med hvordan vi rent praktisk skal få gitt denne ekstra dosen til denne gruppen. Vi har ikke fått noen signaler om at befolk-

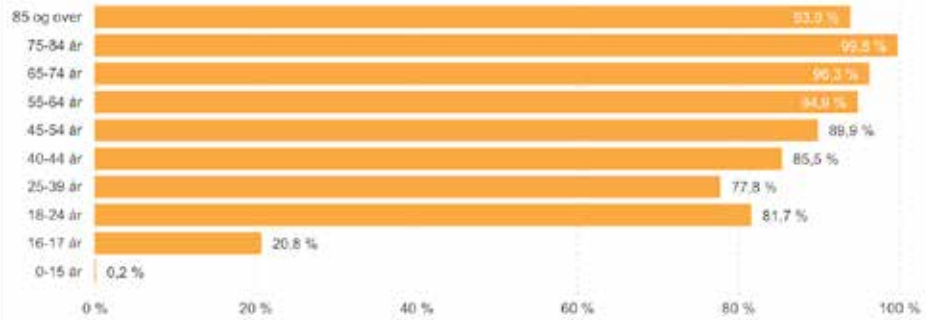
99 140

Antall personer vaksinert med 1.dose

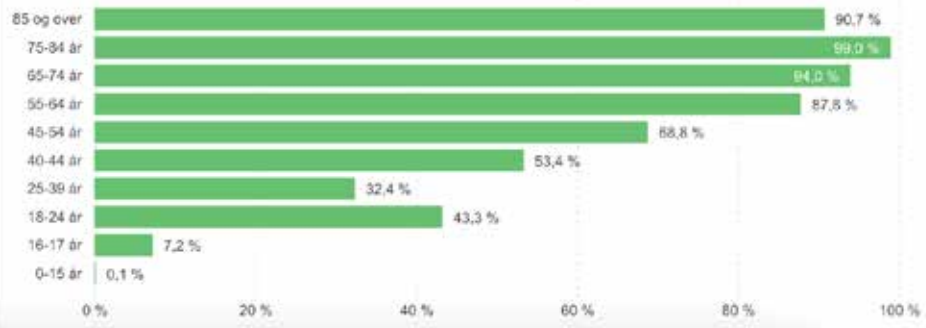
70 126

Antall personer vaksinert med 2.dose

Andel personer vaksinert med 1.dose per aldersgruppe

Andel personer vaksinert med 2.dose per aldersgruppe

ningen generelt skal få en tredje dose i nær framtid.

Hvordan ligger Stavanger kommune an med vaksineringen totalt sett?

– Framdriften i vaksineringen har vært veldig bra. Forum Expo har egnet seg godt for massevaksineringsfasen. Fastlegene vaksinerte først, noe som også var veldig vellykket. Det ga oss samtidig tid til å lage en god rigg for vaksinering i Forum. Oppslutningen har vært god, og vaksinetjenesten har jobbet godt. Men vi ønsker at flere i de yngste aldersgruppene tar koronavaksine. De mellom 18 og 24 og 25 og 39 ligger litt lavt på statistikken enda.

Hva skjer når massevaksineringsfasen er over? Kan du si litt om hvordan kommunen planlegger for de som enda ikke har tatt vaksinen?

– I slutten av september rigger vi ned vaksinesenteret i Forum Expo. De som enda ikke er

vaksinert vil få tilbud til Torgveien der vaksinasjonskontoret vil bli utvidet, slik at vi kan fortsette vaksineringen utover høsten. Fra 1. september er vi også i gang med å vaksinere 16- og 17-åringene ute på de videregående skolene.

Eli Karin Fosse

Oversikt over kommunens sykehjem

Alders Hvile

Virksomhetsleder Charlotte Knedal
Jensen Mobil 404 50 883
Telefon: 51 52 12 01 E-post: charlotte.knedal.jensen@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Nedstrandsgata 25, 4014 Stavanger

Bergåstjern sykehjem

Virksomhetsleder Kari L. Åmodt
Telefon: 51 90 65 00 E-post: bergaastjern.sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Bergåsveien 13, 4016 Stavanger

Blidensol sykehjem

Virksomhetsleder Geir Andersen
Telefon: 51 90 59 70 E-post: geir.andersen@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Brattåsveien 12, 4016 Stavanger

Boganes sykehjem

Telefon: 51 91 46 00 E-post: susanne.lindland@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Gauselvågen 16, 4032 Stavanger

Finnøy helse- og omsorgssenter

Virksomhetsleder Gaute Tengesdal
Telefon: 51 71 47 51 E-post: gaute.tengesdal@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Judabergvegen 3, 4160 Finnøy

Frue Gamlehjem

Virksomhetsleder Anne Marie Stormark
Telefon: 51 88 12 38 E-post: astormar@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Grannesveien 13, 4020 Stavanger

Haugåstunet sykehjem

Virksomhetsleder Line Ekker
Telefon: 51 91 40 00 E-post: haugaastunet.sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Haugåsstubben 1, 4016 Stavanger

Lervig sykehjem

Virksomhetsleder Ann Helen Aune
Telefon: 51 91 41 10 E-post: lervig.sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Ryfylkegata 55, 4014 Stavanger

Ramsvigtunet sykehjem og bofelleskap

Virksomhetsleder Kari Anstensrud mobil 930 28 809
Telefon: 51 84 06 00 E-post: ramsvigtunet.sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Ramsviggkroken 4, 4015 Stavanger

Rennesøy helse- og omsorgssenter

Virksomhetsleder Hilde Ledaal
Telefon: 51 72 04 00 E-post: hilde.ledaal@stavanger.kommune.no
Besøksadresse: Vikevågveien 200 4150
Rennesøy

og omsorgssenter

Rosendal sykehjem og omsorgsboliger

Virksomhetsleder Ann Margith Larsen
Telefon: 51 91 43 00 E-post: rosendal.
sykehjem@stavanger.kommune.
no
Besøksadresse:
Rasmus Risas gate 13 A, 4015 Stavanger

Slåtthaug sykehjem

Virksomhetsleder Birte Lamo Kristensen
Telefon: 51 91 45 10 E-post: slaatthaug.
sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Ragbakken 83, 4042 Hafrsfjord

St. Johannes sykehjem

Virksomhetsleder Kirsten Bjørkhaug
Telefon: 51 52 32 63 E-post: kirsten.
bjorkhaug@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Søren Berners vei 7, 4015 Stavanger

Stavanger sparekasses sykehjem

Virksomhetsleder Svein Petter Svendsen
Telefon: 51 91 25 80 E-post: svein.petter.
svendsen@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Vikedalsgate 21, 4012 Stavanger

Stokka sykehjem

Virksomhetsleder Marianne Amdal
Telefon: 51 91 42 00 / 51 50 86 28
E-post: stokka.sykehjem@stavanger.
kommune.no
Besøksadresse:
Lassaveien 10, 4022 Stavanger

Sunde sykehjem

Virksomhetsleder Anne Røsbak
Telefon: 51 91 23 00 E-post: anne.
rosbak@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Tasabekken 60, 4048 Hafrsfjord

Tasta sykehjem

Direktør Turid Eikeland Tjora
Telefon: 51 56 85 00 E-post:
post@tasta-sykehjem.no
Besøksadresse:
Prestveien 14, 4025 Stavanger

Vågedalen sykehjem

Virksomhetsleder Catrine Feyling
Tengesdal
Telefon: 51 91 22 00 E-post: vaagedalen.
sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Kari Lofthusgate 16, 4020 Stavanger

Øyane sykehjem

Daglig leder Rune Ludvigsen
Telefon: 51 85 69 20 E-post: oyane.
sykehjem@stavanger.kommune.no
Besøksadresse:
Autsbøgeilen 62, 4085 Hundvåg

**Det er også ett under planlegning,
høyst sannsynlig legges det til
Jåttåvågen, byggestart og
ferdigstillelse usikker.**

«Siddis» - et 50-års studentminne

I gamle dager – for 50 år siden – måtte man reise til Oslo eller Bergen for å studere etter gymnaset. For meg ble det Bergen. Og innimellom lesing og sosialt samvær møttes ofte studenter fra distriktet til sportslige aktiviteter.

Her er de 11 utvalgte til én av kampene våre: Bak fra venstre: førstemann husker jeg ikke navnet på, deretter Svein Arild Pedersen (innlånt fra Kristiansand), Leif Backe, Rolf Monsen og Øyvind Sirevaag. Foran: Torfinn Svendsen, Arne Løksen, Gunnar Hansen, Svein B. Røed, Erland «Skjeggen» Ingebretsen (innlånt fra Porsgrunn) og Karl «Kalle» Hagelund.

Jæren hadde samlet et studentlag, «Jæren Singel og Grus», som gjorde det godt i turneringer, og vi fra Stavanger skulle ikke være dårligere. Derfor ble klubben «Siddis» dannet, men resultatene ble nok ikke så fremragende som vi hadde sett for oss.

Likevel vi fikk med oss diplomer for 3. plass i en turnering som ble arrangert av en bergensk studentklubb, Kankam (Kantinekameratene), der den senere så kjente Davy Wathne var pådriver.

Vi hadde et forrykende godt lag (på papiret) med Arne Løksen i mål. Jeg spilte høyre back

med beskjeden erfaring fra Brodds gutte- og juniorlag. Midtstopperne våre var nok turneringens beste duo: humørspreder og taklingssterke Rolf Monsen og elegante og sikre Atle Johnsen som ble professor ved NHH. (Om Rolf Monsen kan også sies at han er en av de få som har fått tilsnakk av dommeren for å ha gått til angrep på medspiller og dermed fått trusler om utvisning!) På venstre back hadde vi fått låne en Odda-gutt, Øivind H. Solheim, som senere ble forfatter og var gift med franske Michelle. Vi brukte også av og til en forsvarskjempe fra Kristiansand, Svein

fra Bergen

Arild Pedersen, bror til den mer kjente Start-spilleren Trond Pedersen. Han var alltid ryddig og pasningssikker.

Midtbanen besto av ballsikre og dribblesterke spillere som Torfinn Svendsen og Karl «Kalle» Hagelund, begge med erfaring fra SIF. Svendsen ble norsk- og fransklektor og bosatte seg i Flekkefjord, mens Hagelund ble lege ved SUS og tok doktorgrad. Men den som var motoren i laget, og som rev og slet som verst på hele banen, var Leif Backe som hadde vært fast inventar på A-laget til Viking i flere år.

Hvem skulle så lage mål? Jo, vi hadde en liten krøllis som sto fram som den rene måiltyven, Gunnar Hansen, og ved hans side en radbrekker og straffesparkspecialist som bare gikk under navnet «Skjeggen». Han het egentlig Erland Ingebretsen og var lånt fra Porsgrunn. Sammen med dem spilte Svein B. Røed på venstre ving.

På benken satt bl.a. solide, men teknisk uslepne spillere som Olav Nessa, Bjørn Enge, Olaf Henriksen og Arild Hetland.

Jeg husker spesielt én kamp, jeg tror det var en kvartfinale, der vi spilte mot et lag fra Nord-Norge. Målmannen deres hadde faktisk en B-landskamp og var fryktet, særlig pga. sin korpus og for sin røst. «Dommar'n dømme» brølte han til stadighet på narviksk (han spilte i Mjølner), særlig når vi syntes vi skulle ha frispark. Kampen sto og vippet da vi fikk hjørnespark. Bare få minutter sto igjen. Etter en mølje foran mål havnet ballen på mitt hode, og på mirakuløst vis tok den en bane utenfor målmannens rekkevidde og i mål. Vi var i semifinalen.

Slike små øyeblikk var med på å gjøre en tilværelse på lesesal og blant nedstøvede bøker til noe som faktisk gikk an å leve med. Følelsen av å utrette noe sammen – sammen med like-sinnete og likesnakkende – er noe jeg ser tilbake på med glede og takknemlighet.

Eplekagemann

Av Torstein Alvar

*Hvis eg kan velga, å gå på kafe
Ein søndag i Strømvig
Så velge eg det*

*Eg vil ver ein eplekagemann;
eplekagemann
Med krem og syltetøy
Ein søndag i Strømvig*

*Det smage med vaffel, og ein kaffe med
Og et stykke eplekaga,
og et stykke te*

*Sjokoladekaga, på stien me går
Og inn på kafeen
Me ser ka me får
Ein syndagstur i Paradis...*

Kunstutstilling i Tante Emmas Hus

Tante Emmas Hus åpnet ny kunstutstilling 25. august «Kunst på Rogalandskartet» av Astri Eidseth Rygh. Utstillingen varer til og med 20. oktober.

Tante Emmas Hus har som formål å være en arena for ulike kulturuttrykk, der eldre er utøvere eller mottagere.

Som kjent har det i Kafe Breiavatnet i Tante Emmas Hus i flere år vært holdt jevnlig maleriutstillinger. Utøverne har vært både anerkjente kunstnere og selvlærte. Hensikten med utstillingen har vært både å pynte opp i husets kafe og å vekke nysgjerrighet og interesse for god kunst.

Berit Wathne er vår frivillige kunstformidler. Hun har det faglige ansvaret for kunstutstillinger i Tante Emmas Hus og prosjektet er støttet av den kulturelle spaserstokken i Stavanger kommune.

I tilknytning til åpning av utstillingen har vi en kulturkveld hvor kunstneren forteller om seg og sin kunst. Utstillingene har vært godt besøkt.

I 2013 – 2015 var det kunstutstillingsprosjektet «Gjensyn med Stavangerkunstnere» som ble vist. Det var et gjensyn med stavangerkunstnere som var gått bort

I 2018 hadde vi et nytt prosjekt «Et år med kvinnelige billedkunstnere i Tante Emmas Hus» og i 2019 var tema «Maleri i ulike teknikker»

Prosjektet i 2020 «Visuelt mangfold» ble det kun 1 utstilling før pandemien begrenset aktivitetene.

Tante Emmas Hus fortsetter med prosjektet «Visuelt mangfold» i 2021.

Neste utstilling åpner 27. oktober kl. 18.00 av kunstneren Trond Sigvaldsen og det blir musikalsk innslag av Beth Elin Byberg. 3.november kl. 18.00 blir det kulturkveld med Trond Sigvaldsen.

Astri Eidseth Rygh er født i 1943 i Volda. Hun har utdanning fra Volda Pedagogiske Høgskole, Bingley College of Art Dep, England, Ålesund Kunsthøgskole (Grafikk) og Medialinja, Høgskolen Volda, Film og Video.

Astri Eidseth Rygh er en mangfoldig kunstner. Lengst har hun nådd som billedkunstner og i bruken av installasjoner. Hun har deltatt i utstillinger i både inn og utland Et høydepunkt i karrieren nådde hun med installasjonen «Tellus Egg», som stod i sentrum under åpningsseremonien under de olympiske vinterlekene på Lillehammer i 1994.

For å lese mer om kunstneren så kan du se hennes nettside: www.visittastri.no

Velkommen til Bergeland Bydelssenter

Nå står høsten igjen for døren. Noen vil kanskje tenke «endelig», for aller første gang i livet. Oftest er sommeren kanskje den årstiden vi vil holde lengst på, men de siste to somrene har vært preget av «denne koronaen». Vi begynner vel alle å kjenne på at pandemien har fått nok oppmerksomhet. Nå er vi heldigvis kommet så langt med vaksiner, at

livet begynner å tilnærme seg normalen og vi kan samles litt flere.

Vi er i gang med oppstart av ny sesong. Det blir veldig fint å fylle huset med kjekke folk, gode aktiviteter og interessante kurs. Vi har også hatt åpent hele sommeren. Vi flyttet «takka» og kaffe ut og det har duftet av nystekte lapper i Jelsagata. Dette har lokket mange besøkende inn vår bugnende hage, på mange av de fantastiske soldagene vi fikk. I skrivende stund er hagen en oase med salater, tomater, squash og et fargehav av blomster, samt mye mer. Vi har til og med epler og pærer på trær. Nå står innhøsting for tur og vi skal benytte markens grøde til glede for alle våre gjester. Vi har også fått birøkt i hagen og deilig honning kan kjøpes.

Vi satser på konserter og julemarked i år og håper å se mange både kjente og nye ansikter i hus og hage i høst. Vi skal i hvert fall gjøre det vi kan for at alle skal føle seg velkomne!

En riktig god høst ønskes til alle - fra oss på Bergeland Bydelssenter!

INFORMASJONSSIDER

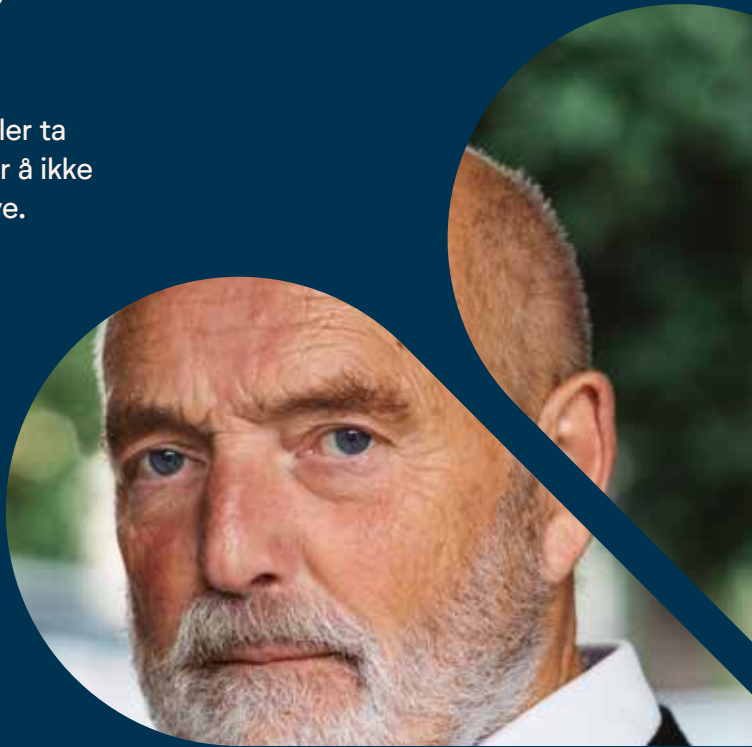
Innenfor de neste sidene har vi samlet det meste av nyttig informasjon og annonser.

Redaksjonen minner om at alle frivillige lag og organisasjoner, foreninger og menigheter får annonsere gratis i Morte pumpen.

Det er menneskelig å ha det vanskelig.

Men alkohol løser ingen problemer. Snakk heller med noen du er glad i, eller ta en prat med fastlegen din. Alkovett er å ikke fylle på med mer når det er litt for mye.

Les mer på avogtil.no

Visste du at vi har en frivilligsentral i hver kommunedel i Stavanger? Ta kontakt med din nærmeste sentral for å få mer informasjon om frivillig aktivitet i ditt nærmiljø, eller sjekk ut stavangers.frivilligsentraler.no

Eiganes og Våland frivilligsentral:

Jon Ree Holmøy, mobil: 99263301

Finnøy frivilligsentral:

Ragnhild Valand, mobil: 99398595

Hillevåg frivilligsentral:

Eileen Myrbakk Olsen, mobil: 97152969

Hinna Frivilligsentral:

Sunniva S. Roberts, mobil: 91842657

Hundvåg frivilligsentral:

Ann Therese Madland, mobil: 99290718

Madla og Kvernevik frivilligsentral:

Line Møllerop, mobil: 90618306

Rennesøy frivilligsentral:

Björg Vestbø, mobil: 40292381

Storhaug frivilligsentral:

Hege Benedicte Blom Stene,
mobil: 90713992

Tasta frivilligsentral:

Eva Marie Gärtner, mobil: 46925212

Du er også hjertelig velkommen til å ta kontakt med oss dersom du savner noen aktiviteter i din kommunedel. Vi ser frem til å høre fra deg!

Formiddagstreffet i Madlamark menighet

Høsten 2021 Kl. 11.00 i menighetssalen. Vi er optimistiske og håper på en god høstsesong med godt program. NB! Med forbehold om at treffene kan gjennomføres iht. gjeldende smitteverngregler. Det kan også bli forandringer i programmet.

6. oktober	Magnhild Meltveit Kleppa: «Skjemt og alvor fra et politisk liv.» Andakt.	17. november	Margunn Pettersen: «Kystpilegrimsleden.» Utlodning Andakt.
20. oktober	Atle S. Johansen: «Kirken på Sør Georgia». Brit Holgersen: Hva Pilegrimsgården betyr for meg. Andakt.	1. desember	Hannes Lekestue: «Juletablå.» Adventsbetraktninger v/Turid prest. Adventstid i sang og salme v/Odd Jan Hagen.
3. november	Tormod Lauvvik: «Skjæring og bruk av tang og tare.». Svein Vidnes: «Glimt fra et misjonærliv på Madagaskar». Andakt.	5. Januar 2022	Juletreffest: Festtaler: Berit Espeset. Musikk v/ Jostein Byrkjedal. Oppløsning v/ Svanhild Hagen.

Lyst å bli med som frivillig?
Du er en resurs for andre seniorer!
Du er med i et hyggelig fellesskap!
Ta kontakt med Brit hvis du ønsker å være med!
Tante Emmas Hus – for seniorer
Kongsgt. 43, tlf. 51507214
tanteEmmas.Hus@stavanger.kommune.no

Har du nedsatt syn eller hørsel?

Stavanger
kommune

Ta kontakt med fagkonsulentene for syn og hørsel

**Er du definert som svaksynt av øyelege?
Hjelper ikke høreapparatene dine deg tilstrekkelig?**

Vi kan:

- Utrede og kartlegge behov når syns- eller hørselstapet medfører problemer i dagliglivet
- Foreta utprøving og formidling av syns- og hørselshjelpemidler
- Gi deg råd og veiledning vedrørende ditt syn- eller hørselstap

For å benytte tjenesten må du:

- Være over 18 år
- Være bosatt i Stavanger kommune
- Være definert som svaksynt av øyelege
- Ha fått diagnostisert nedsatt hørsel hos en øre nese hals-spesialist

Fagkonsulentene holder til på Johannes Læringscenter i Haugesundsgata 27. Tjenesten er gratis.

Ta kontakt:

Syn: Tlf. 51 50 81 07 eller 95 87 72 58(sms)
Hørsel: Tlf. 51 50 76 33 eller 98 82 62 45(sms)
Mail: sansetap@johannesls.no
www.johannes.no

Rådgivningskontor for hørselshemmede og deres nettverk

Stavanger
kommune

**Spørsmål som gjelder nedsatt hørsel.
Bruk og stell av høreapparater.
Informasjon om tilbud og rettigheter.
Hjelp med brev, søknader og skjema o.a.**

Stavanger kommune har Rådgivningskontor for hørselshemmede over 18 år og deres nettverk.
Tjenesten er gratis og gjelder for innbyggere i Stavanger og Randaberg.

Rådgiverne kan treffes på **Johannes læringscenter**, Haugesundsgata 27
– etter avtale tirsdag og torsdag.

Eller møt opp på:

Formiddagstreff i **Døvekirken** kl. 11.00-13.00: Hver tirsdag
Tante Emmas Hus Kl. 11.00-12.00: Første torsdag i måneden
Skipper Worse Ledaal Kl. 11.00-12.00: Andre torsdag i måneden
Judaberg innbyggertorg Kl. 09.30-11.30: Tredje torsdag i måneden
Vikevåg innbyggertorg Kl. 12.00-14.00: Tredje torsdag i måneden

Dersom du ikke har mulighet til å komme til oss, kan vi også avtale hjemmebesøk.
Rådgivningskontoret er stengt i skoleferier.

Telefon eller SMS 47 80 35 41
e-post: horsel@johannesls.no
Postadresse: Pb 8069 Forus, 4068 Stavanger
www.johannes.no Spesialavdeling Voksne (gult felt) - Meny

Formiddagstreff i Stokka kirke

Høsten 2021

13. oktober: Odd Dubland: Hans Nielsen Hauge.

10. november: Elisabeth Lied: Barn som pårørende!

8. desember: Ragnhild Zetterstrøm Hadland: Advent og jul i toner og ord!

**Alle treffene begynner klokka 11.00.
Det er bevertning og utlodning hver gang.**

**Adventsfest i Stokka kirke
fredag 26. november klokka 18.00**
Foredragsholder: Sven Egil Omdal:
Byen som forandret Norge.
Kunstneriske innslag ved Staben i kjerka.
Andakt og god mat!
Entre: 200 kroner (Påmelding).

Stavanger Sanitetsforening

Styreleder Ingrid Bergesen Tlf. 48 14 17 02

Kontor, Madlaveien 13 Tlf. 51 52 67 88

Bo- og aktivitetssenter, Tjensvoll Tlf. 51 87 01 10

Velkommen til: Møter for medlemmer og andre interesserte siste mandag måneden kl. 19.00.

Morgenbading og publikumsbading i varmtvannsbasseng, trening i aktivitetspark, kafe mv. i bo- og aktivitetssenteret.

Utleie av selskapslokaler og kurs- og møtelokaler.

For mer info: ta kontakt pr. telefon eller sjekk vår nettside:

www.stavanger-sanitetsforening.no.

Vi er også på Facebook: Stavanger Sanitetsforening, frivillig organisasjon.

Rådgivningskontoret for pensjonister

Tante Emmas Hus, Kongsgt. 43, Stavanger
(inngang fra parken)

Rådgivningen er et gratis tilbud til alle pensjonister.

Ta kontakt med oss dersom du har behov for råd eller hjelp i forbindelse med:

- arv/testament
- overføring av hus eller hytte til barn/barnebarn
- skatt og selvangivelse
- pensjon/trygd
- forsikring
- eller kanskje helt andre saker du grunner på

Våre medarbeidere har lang livserfaring og bred yrkeserfaring.

Alle våre rådgivere har taushetsplikt.

Ring og bestill time på tlf. 51 50 78 90. Du kan også legge inn en beskjed på vår telefonsvarer eller sende en e-post til radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

Kontoret er betjent mandag-fredag kl. 10.00–12.00. Det er stengt i skolenes påske-, sommer- og juleferie.

Rosenberg Pensjonistforening

Rosenberg Pensjonistforening har sine møter i Rosenberg Idrettshall. Her disponerer vi kontorplass, møtelokale og treningslokale. Fotball, gymnastikk og apparattrening er populært. Vi møtes hver mandag og torsdag fra kl. 07.00 – 11.00. Treningen starter kl. 08.15. Det er også mulig å møte opp for en kopp kaffe, og drøs med

tidligere kolleger. Første torsdag i måneden, har vi medlemsmøte som begynner kl. 10.00. Her har vi som regel en innleder med populære/viktige emner. Pensjonistforeningen er åpen for pensjonister fra Rosenberg Verft, men tar også imot personer som tidligere har vært ansatt ved verftet, eller som på annen måte har spesiell tilknytning til bedriften. Har du lyst til å være med oss, kan du ta kontakt med oss mandag eller torsdag i Rosenberg Idrettshall mellom kl. 08.30 og 11.00, eller direkte til lederen Karl Børge Larsen, tlf. 452 69115.

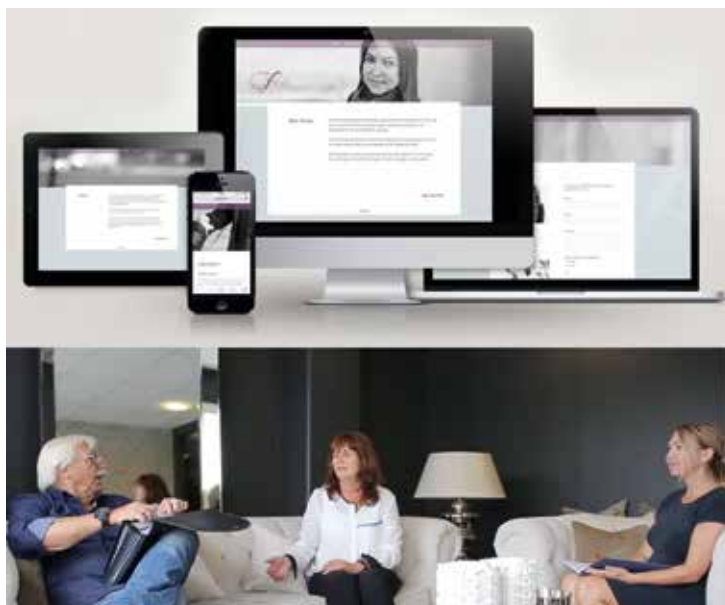

Finali er et konsulentbyrå som hjelper privatpersoner som har behov for bistand.

Finali tar blant annet på seg alle de praktiske oppgavene som oppstår når livet endrer seg.

Finali leverer også generelle tjenester som hjelper deg til dine hverdagsbehov. Dette kan f.eks. være å rydde opp i avtaler/faste utgifter, som forsikring etc. Opprydning/salg av bolig, eller andre ting som kan være utfordrende.

Ansatte i Finali har relevant og grundig utdanning, som gir kompetanse på alle områdene det jobbes med. Kunden får en fast kontaktperson. Møtene holdes hos kunden, Finali, eller etter eget ønske/behov.

GRATIS KONSULTASJONSTIME
+47 451 55 599
post@finali.no

Vi vet at mange eldre sliter alene

**Dessverre glemmer
mange at livet kan bli
bedre igjen**

**Ring oss hvis du sliter eller
kjenner noen du vil hjelpe**

TIPS 51 51 59 59

Hverdager 08:00 - 15:00

Kirkens SOS 22 40 00 40

- Vi er der alltid!

Stavanger DPS, AAT, 51 51 45 45/957 45 203

alle dager 09:00 - 21:00

Rådet for psykisk helse

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjkehus

**VELGÅ
LEV ENO**
selvmordsforebygging

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke – LHL Stavanger, Sola og Randaberg

LHL
Stavanger

Vi er en lokalforening med ca. 850 medlemmer og har som motto å gjøre livskvaliteten best mulig for våre medlemmer.

Vi har åpne møter den andre onsdagen i hver måned i Bekkefaret bydelshus kl. 19.00 med underholdning eller interessante temaer, kaffepause med rundstykker og avslutter med utlodning.

Vanntrim i oppvarmet basseng i Tastahallen hver torsdag kl. 19.00 – 21.00.
Kontaktperson Gry Tennesand tlf. 90 77 93 66.

Turtrim med innlagt kaffi og drøsepause hver onsdag kl. 11.00, møtested Gamlingen.
Kontaktperson Borghild Thorsen tlf. 51 58 02 31.

Dans 4 ganger årlig, danseaften til levende musikk på Skipper Worse, Ledaal.

Krakketrim hver tirsdag kl. 13.30 på Tasta Bydelshus. Kontaktperson: Gerd Synøve Håversen, tlf. 91 68 56 74.

I samarbeid med nærliggende lokallag, likemannstjeneste ved hjerte og lungeavdelingene på SUS, hver onsdag fra kl. 15.00 – 17.00.

Bingo og sosialt samvær i Bekkefaret Bydelshus siste mandag i hver måned kl. 18.00 – 20.00.

Lørdagstreff i Rosenkrantzgt. 36. første lørdag i hver måned kl. 11.00 – 13.00.

Hobbyklubb for damer i Rosenkrantzgt. 36. første mandag i hver måned fra kl. 17.30.

Vi arrangerer også årlig 4 kjeke bussturer.

Vårt kontor er i Rosenkrantzgt. 36 og har åpent hver mandag og tirsdag mellom kl. 11.00 og 13.00. Tlf. 51 53 40 51.

Blir du medlem får du tilsendt vårt blad 4 ganger i året. Her formidler vi fortløpende alle nødvendige opplysninger.

HØRSELSHJELPEN

Har du behov for tips eller assistanse for bruk og stell av høreapparater og hørselshjelpemidler? Erfarne brukere vil hjelpe deg.

Skipper Worse, Ledaal: den 2. torsdagen i måneden fra kl. 11 til kl.12:30
Skipper Worse, Madla: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 10:30 til 11:30
Skipper Worse, Tasta: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 12:00 til 13:00

Kommunens Rådgivningskontor for hørselshemmede vil være tilstede på Skipper Worse, Ledaal, den 2. torsdagen i måneden fra klokken 11.00-12.00

Ta kontakt med administrasjonen for mer informasjon.

TRADISJONELT BOKHÅNDVERK

ERLAND A/S

Sjøhagen 11 • 4016 Stavanger

bok@bokbinderieterland.no

www.bokbinderieterland.no

Reparasjoner • Nyinnbindinger •

PRIVATKUNDER • BEDRIFTER

Ring 51 88 10 04 eller stikk
innom vårt verksted i Hillevåg

Et komplett bokverksted siden 1989

Pensjonistuniversitetet Stavanger er en frivillig organisasjon for personer over 60 år. Vi arrangerer hver måned foredrag over aktuelle temaer. Selv om vi måtte avlyse arrangementet i vår, så håper vi at smittevernreglene for resten av året gir oss mulighet til å gjennomføre oppsatt program.

PROGRAM HØSTEN 2021

20. oktober Forfatter Cecilie Arntzen-Hansen • Historikk om kvinnelige leger
24. november Professor Kalle Moene • Den lille forskjellen – om forskjeller i Norge
15. desember Frilancejournalist og forfatter Anne Synnøve Simensen
• Nobels fredspris gjennom 120 år.

Alle foredrag holdes i Kulturhuset Sølvberget kl. 11.

Medlemskontingent for 2021 er kr. 400.

Medlemmene har gratis adgang til foredragene.

Inngangspenger for ikke-medlemmer er kr. 100.

Hjemmeside: www.pustavanger.net

e-post: post@pustavanger.net

Har du litt tid til overs og kan tenke deg å besøke ensomme eldre?

Er du pensjonist og har noen timer ledig på dagtid? Du kan besøke en person som opplever ensomhet og bidra med ditt selskap. Du kan dele dine interesser og erfaringer med andre. Kanskje har dere noe felles å snakke om? Som besøksvenn kan du bidra med en hyggelig stund for en som er mye alene. Er du interessert?

Vi trenger frivillige til å besøke personer som enten bor hjemme eller på sykehjem, for samtaler, et måltid, lesestund, turgåing eller andre sosiale aktiviteter. De frivillige som ønsker å besøke en hjemmeboende, vil alltid få en fast person å besøke. De frivillige på sykehjem kan velge om de vil besøke en fast person eller delta i noen av sykehjemmets aktiviteter. Alle frivillige får opplæring, oppfølging og veiledning.

Ønsker du å bli besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50. Du kan også registrere seg på www.mittrodekors.no.

 Røde Kors Stavanger
Omsorg

TANTE EMMAS HUS – FOR SENIORER

Kongsgata 43, tlf. 51 50 72 71

Kafe Breiavatnet er åpen mandag til fredag:
kl. 11.00–15.00

Kafe hvor byens seniorer kan møtes. Kafeen har
byens flotteste utsikt over Breiavatnet.

Meny:

Smørbrød, focaccia, salat, kaker, kaffe, cappuccino
og sjokolade. Vi har også glutenfritt tilbud!
Frokostservering hver første tirsdag i måneden
kl. 10.30.

På grunn av korona har kafeen åpent for et
begrenset antall publikum. Det er minimum 1 m
avstand mellom bord og stoler og det er plass til
20 personer. Alle oppfordres til å registrere seg,
med navn og telefonnr. Er du syk med symptomer
på forkjølelse, feber eller hoste med eller uten
forkjølelssymptomer som snue og sår hals skal
man være hjemme til man er frisk + 24 timer. Ha
god håndhygiene og sprit hender før du går inn i
kafelokalet. Bruk håndsprit ved inngangsdørene.
Bruk albuekroken hvis du må hoste/nyse

Vennetreff på Kafe Breiavatnet

Kom gjerne innom på besøk på Kafe Breiavatnet.
Flere vennegrupper, kolleger, skolevenninner/
kamerater eller de som har bodd i samme gate
treffes i kafeen.

Ta kontakt for nærmere avtale.

Rådgivningskontoret for pensjonister:

Åpningstider: Mandag–fredag: kl. 10.00–12.00
Tlf. **51507890**, epost:

radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

Rådgivningskontoret driver gratis rådgivning for
pensjonister og hjelper til med utfylling av skjemaer,
søknader, testamenter, osv.

Rådgivningskontoret for hørselshemmede:

Åpningstider: 1. Torsdag: i mnd. kl. 11.00 – 11.00

De gir råd og veiledning om tilbud og rettigheter for
personer med nedsatt hørsel.

(Rådgivningskontorene følger skolens ferie)

Bilde (før mars -2020) av «Ungane i Gadå» fra
Lagårdsveien som treffes på Kafe Breiavatnet hver
3.torsdag.

Aktiviteter i Tante Emmas Hus!

Sjakk

Kan du spille sjakk? Tante Emmas Hus har mottatt flere sjakkbrett fra Sjakk & Samfunn. Har du lyst til å spille sjakk eller lære andre å spille sjakk så er det fint om du tar kontakt.

Seniornett Dataklubb i Tante Emmas Hus

Trenger du hjelp med nettbrett, mac, telefon eller pc? Ønsker du å vite mer om slekten? Våre frivillige instruktører i Dataklubben kan hjelpe deg med å komme i gang. Du kan bli medlem i Tante Emmas Dataklubb og delta både på slektsgranskning og datahjelp. Kom innom for en prat og nærmere opplysninger eller se vår nettside for program.

Slektsgranskingskurs

18. oktober til og med 8. november. Ønsker du å vite mer om slekten din? Tante Emmas Hus Dataklubb starter grunnkurs i slektsgranskning mandag 18.oktober og kurset går over fire mandager kl. 11.00–13.00. Du får lære hvordan du kan søke i digital arkivet, som inneholder kirkebøker, folketellinger, emigrasjonsmateriell, skiftmateriell og annen informasjon. Etter endt kurs kan du komme på slektsgranskning om mandagene og fortsette å finne ut flere opplysninger om slekten. Ta kontakt for nærmere opplysninger og påmelding.

Frivillig til Dataklubb

Dataklubben drives av frivillige pensjonister med gode datakunnskaper. Kan du tenke deg å være med som frivillig hjelper på vår dataklubb så er du hjertelig velkommen. Kom innom en onsdag og se om dette kan være noe for deg.

Strikkekafe

2.torsdag i mnd. Ta med deg strikketøyet og kom. Åpen kafe!

Konserter

Utover høsten kommer det til å bli arrangert flere konserter på Kafe Breiavatnet. Kom innom for program eller se vår nettside.

Kunstutstilling

Kunstutstilling «Kunst på Rogalandskartet» av Astri Eidseth Rygh varer til og med 20.oktober. 27. oktober kl. 18.00 åpner utstilling av Trond Sigvaldsen og kulturkveld 3.november kl. 18.00.

Syng Julen Inn

Søndag 12.desember kl. 13.00–15.30 blir det Syng Julen Inn i Tante Emmas Hus. Det blir sang og musikk av Terje Rønnevik og tale ved bl.a. ordfører Kari Nessa Nordtun. Arrangementet er støttet av Eldrerådet og billetter kr 200 selges i Tante Emmas Hus.

Selskapslokale med byens fineste utsikt over Breiavatnet!

Selskapslokale til leie i anledning fødselsdager, barnedåp, konfirmasjon og selskap.

Lokalet kan også leies til møter for lag og foreninger. Lokalet har piano, musikkanlegg, prosjektor, teleslynge og internett. Kom gjerne innom for å se lokalet.

Ta kontakt m/daglig leder Brit Bjørkli tlf. **51 50 72 14/ 51 50 72 71** eller **tanteEmmas.hus@stavanger.kommune.no** for nærmere opplysninger.

Se vår hjemmeside: www.stavanger.kommune.no

Alle er velkommen til Tante Emmas Hus – for seniorer

Velkommen til en kjekk og sosial høst på Skipper Worse-sentrene!

Vi på Skipper Worse-sentrene står klare til å ønske deg velkommen til sosiale møteplasser med mange kjekke aktivitetsgrupper. Vi har strikke-kafeer, diskusjons- og samtalegrupper, quiz, allsang, linedans, snekkerbod, sjakk og bridge, fritidskurs, trening, turgrupper, dansefester og sangkvelder, konserter og kåserier. Og sist, men ikke minst, kafeer med deilig bakst og andre godsaker.

Ta kontakt direkte til våre senter for å høre mer. Vi har felles telefonnr. 51 56 43 30. Du kan også besøke hjemmesiden vår www.skipper-worse.no

MIDDAG PÅ DØREN

Vi leverer middag og dessert til hjemmeboende som ønsker eller trenger det. Ingen aldersgrense!

Dette er næringsrik og variert kost ut fra en valgfri meny.

Middagen leveres vakumpakket i praktisk emballasje, og vi anbefaler oppvarming i mikrobølgeovn. For mer informasjon og bestilling, kontakt oss på telefonnr. 5156 4330 (tast 1) eller 411 05 703 Se hjemmesiden vår www.skipper-worse.no for ytterligere opplysninger.

ALLSANG PÅ LEDAAL

Hver tirsdag kl. 11.00 inviterer vi til hyggelig allsang på Skipper Worse Ledaal. Denne høsten vil bl.a. Erik og Eva Lindboe, Torolf Nordbøe, Tove Evjenth, Terje Rønnevik med flere underholde og lede allsangen. Etterpå inviterer vi til fellesmiddag for de som vil. NB: Påmelding til middagen.

Synes du det er vanskelig å komme alene? Vi har frivillige verter som veldig gjerne tar imot deg og holder deg med selskap. Ta kontakt med oss på tlf.nr. 52564330 (innvalg 1) eller epost til resepsjon@skipper-worse.no

SKIPPER WORSE AKTIV

Vi har trening for alle nivåer. Kom - enten du ikke har trent på minst 20 år, eller allerede er veltrent.

NYHET – TURGRUPPER: Bli med på ukentlige sosiale gåturer ut fra Ledaal, Madla og Tasta eller på en lengre tur ca. en gang i måneden.

Treningsstudio på Ledaal har åpent fra kl. 08.30 til 15.00 tirsdag, torsdag og fredag, og til kl.18.00 mandager og onsdager.

Du finner treningsplan på hjemmesiden vår www.skipper-worse.no/Aktiv
For mer informasjon ta kontakt på telefonnr. 51 56 43 30 (innvalg 1), eller epost: aktiv@skipper-worse.no

SENIORENE

Seniorer utfører hagearbeid, vedlikehold, maling m.m.

Tlf. **970 57 643**

stavanger@seniorene.no

seniorene.no

Sunde Bedehus

Sundeveien 29. Ansv. Sunde Bedehus
formiddagstreff, Telefon: 922 53 496

Tirsdag 26. okt. kl 10.30

Torger Lauvås taler og synger

Torsdag 11. nov. kl 19.30

Tale av Svein Helge B. Torsteinsbø. Kollekt til DISM

Tirsdag 23. nov. kl 10.30

Tale og sang av Martha og Johan Vistnes

Fredag 26. nov. kl 18.00 Adventssamling

Tirsdag 04. jan (2022).

Juletefest. Oddbjørg og Olav Keilegavlen deltar

Du er velkommen til hyggestunder i trivelig miljø.

SKIPPER WORSE SPORT

Skipper Worse Sport har vært aktiv i 35 år den 12.02.2020.

Vi er en uavhengig forening av voksne, glade kvinner og menn fra 60 år, som liker å trimme.

Hver tirsdag og torsdag trimmer vi i Stavanger Idrettshall SAL A.
Fra kl. 09.00 til kl. 11.00 kan du spille badminton eller bordtennis.
Fra kl. 11.00 til kl. 12.00 er det musikk og gymnastikk.

Vi har god plass og greie garderober med dusj. Vi er nå 135 medlemmer og betaler kr. 300,00 i årskontigent. Vi har plass til flere og ønsker nye medlemmer hjertelig velkommen.

For opplysninger: Berit Garvik
berit.garvik@wemail.no • Mobil: 951 12 122

VIL DU BLI FRIVILLIG I KREFTFORENINGEN ?

Vi ser etter deg som vil bruke noe av din tid til støtte for kreftpasienter og pårørende. Kreftforeningens frivillige er uunnværlige i driften av våre tilbud.

Vi trenger flere frivillige både på dagtid og kveld. Ta kontakt med oss for en uforpliktende prat, så finner vi i fellesskap den aktiviteten som passer for deg. Vi tilbyr god opplæring og veiledning og et trivelig fellesskap.

Kreftforeningens distriktkontor Stavanger
Kontakt anne.sofie.gronn@kreftforeningen.no eller per telefon 97779029

Våre tilbud

- Hverdagshjelpen – Enkel hjelp når kreftene ikke trekker til.
- Kjøretjenesten – En trygg og trivelig kjøretur til lege og sykehus.
- Treffpunkt – For barn og unge som er pårørende
- Vardesenteret – Kurs, temamøter og veiledning eller bare en god samtale.

**Har du lyst å vite mer om seniorleilighetene i
Worsegaarden? Kan en lettstelt, sentrumsnær bolig med alt
på et plan være noe for deg?**

Informasjonsmøte 21.oktober kl. 18:00

**i Kiellandstuen, Alexander Kiellandsgate 1A,
4009 Stavanger**

**Worsegaarden har adresse Alexander
Kiellandsgate 1A og 1B og ligger sentralt på
Eiganes.**

Vi har 29 leilighetene som er til disposisjon for seniorer. De er fra 56 kvm. - ca. 70 kvm. Noen av leilighetene har veranda. Boligene er terskelfrie. Begge byggene har heis. Garasjeplasser i underetasjen.

Det er lagt vekt på gode sosiale møteplasser både innendørs og utendørs. Eget trimrom er til disposisjon for beboerne. Kiellandstuen er et samlingssted for middager og leies ut til åremålsdager. Vi har også en gjestehybel som kan benyttes ved besøk av tilreisende familie for rimelig leie.

Fra 1.1.2020 har Worsegaarden AS selv tildelt leilighetene. Da opphørte et samarbeide med Stavanger Kommune som varte i cirka 20 år.

Worsegaarden AS vil holde et informasjonsmøte torsdag 21.oktober kl. 18:00 med orientering om seniorleilighetene og hva vi tilbyr. Etter møtet vil det bli omvisning i Worsegaarden.

Lett servering.

Påmelding: telefon 51 53 28 80 eller

E-post: post@worsegaarden.no

Påmeldingsfrist 15.oktober.

Mer informasjon finner du på våre nettsider:
www.worsegaarden.net

Stavanger lærernes pensjonistlag

Program høsten 2021.

21. september Elise Welhaven og haugianerne v/ Gunnar Skadberg
19. oktober «På glytt. Deltaker eller tilskuer?» v/Aslak Bråtveit
16. november «Fra likstank til storbank» , en historisk bildevandring i Bjergstedområdet.
v/ Hans Eyvind Næss
14. desember Om Haendels «Messias» v/ Olav Keilegavlen
Alle møtene holdes i Frelsesarmeens lokaler i Kongsgaten 50 og de starter kl 11.00. Det blir servert mat og kaffe. I tillegg til foredrag er det musikk og allsang og evt. opplesning.
Pris pr. møte er 100kr.

Osteoporoseforeningen i Stavanger og omegn inviterer til stort møte tirsdag 19. Oktober kl. 18.00 i Stavanger Sanitetsforening sine lokaler på Madlaveien 13.

Tema: Kan osteoporose behandles? ved dr. med. Johan I. Halse.

Generalsekretær Jan Arvid Dolve orienterer om nytt i Norsk Osteoporoseforbund.

Lynutlodning og enkel kaffe.

Medlemmer, helsepersonell og interesserte er hjertelig velkomne.

Bergeland bydelssenter

Kafeteria

Stikk innom for en kaffekopp og noe og bite i!

Lyst til å prøve noe nytt? Kom og se – ka me har fått te!

For (kommende) pensjonister – og andre med ønske om en aktiv hverdag.

Mange kjekke kurs og aktiviteter.

Aktiviteter høst 2021

Mandager

Snekkerverksted kl 08.30 – 15.00

Trim med instruktør kl. 10.30 – 11.30

Sesongbasert: Aktiviteter i hagen og i drivhuset.

Tirsdager

Snekkerverksted kl 8.30 – 15.00

Spikkegruppe kl 9.00 – 13.00

Bingo kl.12.00 – 14.00 (partallsuke)

Bokprat: Ën tirsdag i måneden kl. 10.30 – 12.00

Sesongbasert: Aktiviteter i hagen og i drivhuset.

Onsdager

Snekkerverksted kl. 13.00 – 15.00

Treskjæringsgruppe (når det ikke er kurs) kl.

08.30 – 12.30

Sesongbasert: Aktiviteter i hagen og i drivhuset.

Torsdager

Snekkerverksted kl. 8.30 – 15.00

Håndarbeidsgruppe kl. 08.30 – 12.30

Malegruppe: kl. 9.00 – 13.00

Bridge kl. 15.00 – 18.00

Sesongbasert: Aktiviteter i hagen og i drivhuset.

Fredager

Snekkerverksted kl. 8.30-14.00

Sesongbasert: Aktiviteter i hagen og i drivhuset.

Kurs høst 2021

Svømming

Mandag kl. 15.45 – 16.45 (på St. Svithun skole)

Et godt tilbud, med helse i hvert svømmetak.

Bjørn Hareim er vår dyktige badevakt og sikkerhetsansvarlig.

15 ganger – Kr. 1000,-

Rank og glad

Tirsdag og torsdag kl. 09.15 – 10.15.

Instruktør: Ida Robberstad

God styrketrening, med elementer fra yoga, pilates og dans.

Bedrer balanse og styrker kjernemuskulaturen.

Bør absolutt prøves! Klippekort à 15 klipp - Kr. 1500,-

Gratis prøvetime. Trening hele året, unntatt ferier.

Glasskunst

Tirsdager og onsdager kl. 10.30 – 13.30

Instruktør: Anne B Vinnes

Vi lager gjenstander av både float(vindu) og kunstglass.

Kursavgift: 7 ganger – kr. 1750,- (Utstyr kommer i tillegg)

Treskjæringskurs

Onsdager kl. 9.00 – 13.00

Instruktør: Jostein Tvedt

Kursavgift: 8 ganger - kr. 1900,-

(Utstyr kommer i tillegg)

Start: 15. september.

Følgende kurs settes i gang ved stor nok interesse:

Lefsekurs: Hva med å kunne by på deilige lefser, som du har laget selv?

Kurs i kortlaging – Vi arrangerer kurs for dem som vil lage en unik hilsen.

Kurs i diverse maleteknikker – helgekurs/dagtid

Kurs i å lage høst- og julekrans.

Kanskje du har ideer til kurs du ønsker å holde selv eller tanker om andre kurs som kunne vært interessante, hører vi gjerne fra deg!

NABOLAGS- HAGEN!

«Nabolagshagen» er godt i gang! Har du grønne fingre, men ingen hage? Savner du å stelle med bed og jord? Velkommen til oss!

Verksted

«Tre-neva» menn og damer, søkes til verkstedet vårt!

Alle som trenger en «Emil i Lønneberget-bod» og ønsker å møtes til hyggelig og sosialt fellesskap, er velkomne til oss! Verkstedet er godt utstyrt!

Åpent mandag til tirsdag fra kl 8.30–15.30 og fredag fra kl 8.30 til 14.00

Følg ellers med på kommunens nettsider, facebook og i lokalaviser, for informasjon om det som skjer på huset.

Teater-, revy- og konsertbesøk, kulturkveld, turer og lignende

Kontakt oss på Bergeland Bydelssenter for informasjon/ brosjyre.

Hinna Sanitetsforening

Leder Mia Hetland – tlf. 924 18 235
Utleie av Idun – tlf. 911 41 719

Velkommen til:

Foreningsmøte 1. tirsdag i hver måned
kl. 19.00.

Seniordans hver onsdag kl. 14.30-16.

Torsdagskafé hver torsdag kl. 11.-12.

Dataklubb hver torsdag kl. 10.00.

Kvernevik Sanitetsforening

Formiddagstreff for pensjonister hver
onsdag fra kl. 09.30 til 13.00 i Sunde og
Kvernevik bydelshus.

Salg av smørbrød og vafler. Bingo.
Velkommen!

For spørsmål ring:

Olaug Svendsen 98 88 61 91

Torhild Warland 99 03 04 93

Kirkens SOS trenger *flere* frivillige!

Trenger DU en prat - ring 22 40 00 40

Har DU tid til å lytte til andre og vil bli frivillig - ring 971 70 995

993HJELP™

TIL ALT MULIG

VI ER TOTAL LEVERANDØR
AV ALLE TYPER
HÅNDVERKTJENESTER
OG KAN HJELPE MED

- ♣ TØMMERARBEID
- ♣ MURERARBEID
- ♣ MALERARBEID
- ♣ RØRLEGGERARBEID
- ♣ ELEKTRIKERARBEID
- ♣ FLISELEGGING
- ♣ HAGEARBEID
- ♣ OG MYE MER

VI PÅTAR OSS OGSÅ TOTALRENOVERING AV
BADEROM

Ta kontakt på

Tlf. 993 45 357

www.993hjelp.no

Kreftforeningens rettshjelp søker frivillige jurister / advokater

Er du jurist og vil bidra til at kreftrammede får en bekymring mindre?

Kreftforeningens rettshjelp er et gratis tilbud til kreftpasienter og pårørende. Våre frivillige er til stede ved våre Vardesenter eller distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø. Gjennom Kreftforeningens rettshjelp ønsker vi å gi juridisk veiledning, slik at de som rammes av kreft skal ha en bekymring mindre.

Vi søker etter frivillig jurister/advokater til våre Vardesenter og distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø.

Hva kan du bidra med?

- Juridisk veiledning til kreftpasienter og pårørende som kommer innom på drop in-besøk eller booker avtale på forhånd ved våre Vardesenter/distriktskontor
- Oppfølging av henvendelser i etterkant

Hva får du som frivillig i kreftforeningens rettshjelp?

- Mulighet til å bruke din fagkompetanse til å hjelpe kreftpasienter og pårørende med å få oppfylt sine rettigheter
- Utstrakt klientkontakt
- Et stort nettverk av jurister og advokater
- Tilgang til fagsamlinger og kurs for frivillige i regi av Kreftforeningen
- Opplæring og oppfølging fra ansatte i Kreftforeningen

Hvem ser vi etter?

- Du har avlagt juridisk embetseksamen/master i rettsvitenskap
- Du er serviceinnstilt (må evne å se klientenes behov og vekke tillit)
- Det er ønskelig med relevant erfaring innen trygderett, helse rett, forsikringsrett og/eller arbeidsrett
- Du kan bruke data som arbeidsverktøy

Vi har særlig behov for jurister med lang erfaring, og pensjonerte jurister er velkomne til å søke.

For mer informasjon om Kreftforeningens rettshjelp se vår nettside.

Har du spørsmål om vervet eller ønsker å bli frivillig, send oss en e-post med CV, vitnemål og eventuelle attester til rettigheter@kreftforeningen.no. Eventuelt kan du melde din interesse ved å fylle ut skjemaet på vår nettside.

Føler du deg noen ganger ensom? Da kan kanskje en besøksvenn hjelpe

Ensomheten kjenner ingen alder, og det finnes mange ensomme blant både eldre og yngre. Røde Kors Besøkstjeneste bidrar til å gjøre hverdagen lettere for svært mange mennesker.

Rundt om i landet finnes det flere tusen frivillige besøksvenner som besøker mennesker både i private hjem og på institusjoner. De fleste besøksvenner har én person de besøker fast, som regel en time eller to i uka.

Besøksvennen og den som får besøk bestemmer sammen hva de skal gjøre. De går turer eller gjør andre sosiale aktiviteter – eller treffes bare for å prate. Den ukentlige kaffekoppen med en besøksvenn er en verdi som vanskelig lar seg beskrive eller måle. Ønsker du en besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50, Dersom du bor på sykehjem og ønsker besøksvenn, må du ta kontakt med frivillighetskoordinatoren på sykehjemmet om dette.

FOTPLEIE – Kr. 500,-

Husk å stelle godt med undersåttene dine, de bærer deg rundt hele dagen...

Janes Fotpleie Tlf. 95 05 71 76

Org.nr. 81727772

Du får:

- mykgjørende fotbad
- filing av hard hud
- fjerning av gamle neglebånd
- filing/stelling av negler
- massasje
- neglelakk (ikke inkludert, kr. 100,-)

Jeg tar med meg utstyret og kommer hjem til deg!

GATEMAGASINET
ASFALT

KR 100,- HALVPARTEN GÅR TIL SELGER gatemagasinetasfalt.no

HaaTo privat hjemmehjelp

VI TILBYR:

- Avlastning og en person å forholde seg til
- Brukerstyrte hjemmehjelpstjenester
- Frisørtjenester
- Tid til din disposisjon
- Allsidighet og fleksibilitet
- Hjelp til innkjøp
- Utvask av bolig

Vi etablerte hjemmehjelpstjenesten HaaTo i september 2005 som et supplement til den offentlige hjemmehjelpen.

KONTAKT OSS:

Mette Thomassen – Tlf.: 959 66 117 • Sissel E. Haarr – Tlf.: 975 64 523

E-post: mette@haato.no – www.haato.no

HELSEHUSET STAVANGER

AVDELING FOR HELSEFREMNING OG MESTRING

Vi støtter dere innbyggere
til å fremme egen helse
for et meningsfylt og aktivt liv.

Nysgjerrig?

Les mer på vår nettside
bit.ly/hhstavanger

Stavanger
kommune

Frivillig for kvinner med flerkulturell bakgrunn?

Frivillighetsarbeidet gjør at man får bety noe for andre, og la andre bety noe for seg. KIA har norskopplæring og aktivitet for kvinner med flerkulturell bakgrunn.

Vi arbeider med kvinner som ønsker å bli bedre i norsk og bedre integrert i det norske samfunnet. Som frivillig i KIA får du anledning til å bli kjent med fantastiske mennesker fra ulike deler av verden.

Vi ser etter frivillige som ønsker å gå tur, noen de kan snakke norsk sammen med og frivillige til digital leksehjelp. Har du lyst til å bidra?

Vi benytter enkle digitale verktøy som alle får til, og overholder smittevern på tur.

Ta kontakt med oss på tlf: 458 70 329 eller marianne.fjermestad@kianorge.no

TREFFEN - HØSTEN 2021 I ST. JOHANNES

Vi satser på en fin og innholdsrik høst hvor vi kan møtes som vanlig annenhver tirsdag i St. Johannes menighetssenter.

Høstens program er under planlegging, og inviterer til:

5. okt. Utlodning - **19. okt.**
2. nov. Utlodning - **16. nov.** - **30. nov.**
14. des. Julemøte

Fullt program legges ut på:

www.johannes-menighet.no

VELKOMMEN

Lik oss på Facebook

Vi følger de til enhver tid gjeldende smittevernregler.

Annehver tirsdag (i partallsuker) inviterer vi til «Trefften».

Det er et møtested der du kan møte mennesker du kjenner fra før og du kan bli kjent med nye.

Vi holder til i menighetssenteret som ligger i underetasjen til St. Johannes kirke. Vi begynner klokken 11.00 og avslutter kl 13.00.

Vi har utlodning første treff i mnd. (ta med gevinst).

Trim og bevertning hver gang. Kr. 20,- når det ikke er utlodning.

Spørsmål? Kontakt diakon Anne K. Lavik tlf: 407 62 007

Formiddagstreff Tjensvoll Kirke

- 24 august: Museumskonservator Anne Tove Austbø forteller om Stavanger Støberi & Doc
- 14 september: Tormod Lauvik; forteller og viser bilder fra «Skjæring av tang og tare - en ny aktuell næring?»
28. september: KIA, Kristent internasjonalt arbeid ved Kathrine Idsø.
12. oktober: Øyvind Nordslette, om erfaringer som «Ambassadør i Russland»
26. oktober: Margunn Pettersen; «Steinkors i Rogaland»
9. november: Per Larsen; «Om Israels dilemma»
23. november: Arild M. Bakke om «misjons sporene og arven etter Hans Nielsen Hauge»
14. desember: Bodil Fagerheim; Julemusikk, julesang og julekos.

Formiddagstreff er for alle. Vi møtes kl 11.00 to tirsdager i måneden.

Her blir det noe for enhver smak;

- foredrag
- smørbrød og kaffe
- allsang og utlodning
- andakt

Hjertelig velkommen!

Bli medlem i Byhistorisk forening Stavanger!

Dersom du er interessert i Stavangers historie, er vår forening noe for deg. Som medlem får du innbydelse til åtte – ti foredragskvelder/byvandringar årlig samt to nummer av foreningens magasin *Stavangeren*. Magasinet er på ca. 100 sider og inneholder stort sett bare spesialskrevne artikler. Alt dette er inkludert i medlemskontingenten som er kr 400 for enkeltmedlem og kr 550 for familiemedlemskap.

På våre nettsider – www.byhistoriskforening.org – finner du mengder av historisk stoff om Stavanger og også mer informasjon om foreningen og arrangementene.

På nettsiden kan du også sende din innmelding. Du kan også sende e-post til pedersen@marstad.net eller ringe/ sende sms til 908 28 467.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Rogaland Sør lokallag

- LOP er en partipolitisk- og livssynsuaavhengig interesseorganisasjon for pensjonister som har arbeidet i offentlig sektor.
- LOPs hovedoppgave sentralt, er å sikre offentlig ansattes pensjonsrettigheter.
Gjennom våre yrkesaktive liv har vi betalt 2% av vår bruttoinntekt til statlig eller kommunal pensjonskasse. Dette har vi gjort i tiltro til at det ville sikre oss et pensjonstillegg som plusser på det vi har tjent opp i folketrygden. Siden 2011 har dette pensjonstillegget på grunn av underregulering på 0.75%, krympet for alle, og for noen falt helt bort. Pensjonsreformen fra 2011, der underreguleringen ble innført, er nå under evaluering. LOP er en viktig aktør i dette arbeidet, og det er LOP som taler vår sak! Med medlemskap gir vi organisasjonen tyngde.
- Lokallaget i LOP Rogaland Sør tilbyr et sosialt fellesskap der vi kan samles og dele opplevelser.

Bilde: livsgledeforeldre.no

- Fullstendig program for høsten 2021 ligger på www.lop.no/rogaland
29. september kl. 11: Vi feirer at vi endelig kan være sammen igjen, og tema blir «LOP - mer enn en sosial pensjonistforening?» ved sentralstyreleder Rannveig Bærheim. Musiker og visesanger Johs. Ringås bidrar med viser av Jens Zetlitz og Stavangerviser.
- **20. oktober kl. 11:** Historiker og forfatter Gunnar Roalkvam holder foredrag med tittel «Hva er typisk for arbeiderkulturen i Rogaland». Musikalsk innslag ved trubadur og billedkunstner Svein Tang Wa.

- **06. oktober kl.11 – ca. 12.30:** Kurs: **Bolig for eldre.**
Mange av oss ønsker å bo så lenge som mulig i boligen vår. Men ettersom vi aldres, er det ikke sikkert at boligen er like egnet som før. Spørsmålet for mange er da hva vi kan gjøre for å få boligen mer eldrevennlig. Dette kurset gir tips, ideer, råd og veiledning.
- **10. november kl. 11 – ca. 13:** Kurs: **Kommunal hjelp til eldre.**
Kommunen, kan hjelpe oss på ulike måter i perioden fra vi begynner å få problemer med å klare alt selv, og fram til vi kanskje blir nødt til å flytte. Noe av hjelpen er gratis, andre ytelser må vi betale for. I kurset får vi orientering om aktuelle hjelpemidler, om hvor man får orientering om muligheter som finnes, om sikkerhet, alarm, GPS, hjemmehjelp, støttekontakt, frivilligsentral.
- **08. desember kl. 18:** Førjulsfest der kommentator og tidligere sjefsredaktør i Stavanger Aftenblad, Tom Hetland tar oss med på «**Ei vandring inn i pensjonistlivet – Ferdaminne frå en tur frå Sirdal til Galdhøpiggen sommaren 2016**». Musikalsk underholdning ved mannskoret FRIMENN ledet av Terje Vold.
- Medlemmer får denne høsten tilbud om billetter til forestillinger i Sandnes kulturhus, Storstova på Bryne og, om mulig, Stavanger konserthus.
- **Reiselysten** blant våre medlemmer er stor, men mulighetene fremdeles begrenset. Reisekomiteen i LOP Rogaland Sør søker hele tiden etter trygge, interessante tilbud: I første omgang tenkes det på reiser i nærområdet med 1 – 2 dagers varighet. Dette kan utvides med norgesreiser over lengre avstander etter hvert, og deretter utlandet...
Når et på alle måter er forsvarlig, sender vi tilbud om reiser ut til medlemmene

Du er velkommen til å kontakte oss for mer informasjon!

Vennlig hilsen, for LOP Rogaland Sør

Björg Brekke Sørskog
bjorg.brekke.sorskog@kleppnett.no
M 906 69 184

Jytte Birch Emmerhoff
jytte@lyse.no
M 997 14 119

Kåre Bærheim
kare.barheim@lyse.no
M 932 02 846

HINNASENTERET

Kurs- og aktivitetssenter

PROGRAM HØST 2021

Våre tilbud er for seniorer.

Andre kan delta uten tillegg i pris.
Flere aktiviteter støttes av K-stud.
Går du med et ønske om å starte kurs eller en frivillighetsaktivitet, ta kontakt.

Servering

Under flere av våre aktiviteter selges lunsjpakke; to halve påsmurte rundstykker, en kopp kaffe og vafler for kr 50,- per pers. Vårt kjøkken tilbyr matsalg og det er mulig å bestille kaker, bakst og påsmurte rundstykker. Ta kontakt i god tid på forhånd.

Åpent hverdager 08-14.00

Telefon: 51905790
Gamleveien 30B, 4018 Stavanger
E-post: hinnasenteret.no

Du finner mer om oss på:

www.hinnasenteret.no

Deter også VI-TO frisør & fotterapeut på Hinnasenteret. Ta kontakt med Farah H. Razavi, mobil: 41649566.

MANDAG:

Husflidgruppe kl. 10.00

Veving, toving mm. Oppstart 9. august.

Datagruppe kl. 10.00

Vi har det sosialt og lærer av hverandre.
Ta med PC/nettbrett. Oppstart 9. august.

Kunst- og kulturgruppe kl. 10.30

Kunst- og kulturforelesninger ved gjester og egne krefter.
Oppstart 27. september.

Fransk konversasjon kl. 11.00

– Viderekomne. Vi kommer sammen og samtaler på fransk. Ingen lærer.
Oppstart 23. august.
Semesterkontingent kr 150,-.

Hva har skjedd? kl. 12.00

Vi samtaler om aktuelle nyheter.
Oppstart 27. september.

TIRSDAG:

Bridge – viderekomne kl. 10.00

Vi samles i stuen for hygge og spill.
kontingent kr 150,-
Oppstart 17. august.

Turgruppe kl. 10.30

Ca. 1 times tur i nærområdet.
Oppstart august. Lunsj etterpå.

Sosialt treff for enslige og aleneboende kl. 11.30

– Uforpliktende fellesskap uten fast program. Det er mulig å kjøpe lunsj.
Oppstart 3. august.

Treskjæringskurs kl. 10-13.45

Registrer din interesse og vi sender deg 4 kursdatoer ved nok påmeldte. Lærer Saxe Lysholm. Kursavgift kr 400,- per pers.
Det er mulig å kjøpe lunsjpakke.

ONSDAG:

"NRK's Trim for eldre" kl. 09.45

Bøy-og-tøy via projektor i forstuen.
Oppstart 11. august.

Bridgekurs for nybegynnere kl. 10.00

Oppstart 14. oktober ved min. 8 stk.
6 samvær, kursavgift kr 700,-.
Lærer Thom Hinna.
Påmeldingsfrist 6. oktober.

Spansk for nybegynnere kl. 10.00 "Caminos 1"

Påmelding innen 2. august
Oppstart ~~25~~ august ved min. 6 stk.
Kursavgift kr 850,-. Lærer Kirsti Eiken.

Andakt i kirkerommet kl. 10.15

– Et samarbeid med Hinna Menighet.
Oppstart 11. august.

Hinnasenterets Pensjonistforening kl. 10.40

Vi møtes i stuen til foredrag, åresalg, drøs,
musikk og annen underholdning.
Medlemskontingent kr 250,-.
Nye medlemmer alltid velkomne!
Oppstart 11. august.

Sterk og stødig kl. 12.45-13.45

Treningsgruppe for seniorer.
– Et samarbeid med fysioterapi-tjenesten
og frivillige aktører. Ingen påmelding.
Merk: programmet følger skoleruta.

TORSDAG:

Bridgekurs kl. 10.00

For deg som vil friske opp gamle
kunnskaper med lærer Paul A. Hinna.
Oppstart 19. august.
Kursavgift kr 650,-. Meld deg
sammen med en makker.
Påmeldingsfrist 1. august.

Spansk konversasjon kl. 10.00

– Viderekomne. Vi kommer sammen og
samtaler på spansk. Ingen lærer.
Oppstart 26. august.
Semesterkontingent kr 150,-.

Yoga kl. 09.30

10 ganger med instruksjon av Ellen
Thomseth. Kursavgift kr 1100,-.
Oppstart 09. september.
Matter for utlån. Ta med et godt teppe.
– Mulig å kjøpe lunsj etterpå.
Påmeldingsfrist 1. september.

Hverdagstanker kl. 12.00

– Et samarbeid med Hinna Menighet.
Vi møtes annenhver uke og samtaler
om kommende søndags kirketekst.
Oppstart 12. august.

FREDAG:

Snekkerboden kl. 10.00

Treskjæring og annet trearbeid.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 6. august.

Malegruppe kl. 10.00

– Alle teknikker. Vi inspirerer hverandre.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 6. august.

Åpen kafe kl. 11-13.00

Tadegentur innom for lunsj, kaffe og
hyggelig drøs. Oppstart 6 august.

JULELOTTERI

15. desember kl. 11.00

Senterets årlige lotteri og juleavslutning.
Vi serverer grøt, saft, kaffe og julekaker.
Alle er velkommen.

Postkort- og frimerkesamling er:

EN INTERESSANT HOBBY

VI FØLGER HELSE-
MYNDIGHETENES
RÅD FOR VÅR MØTE-
VIRKSOMHET

Har du en frimerke- eller postkortsamling?
Kanskje lyst å gjøre noe med samlingen?

Ønsker du å treffe andre samlere, er du velkommen på møtene i Stavanger Filatelist-Klub. Klubbens medlemmer samler på mange forskjellige områder, merker, motiv, landskap, poststempler, postnummer, kongemerker, portretter, Norge og mange andre land - for å nevne noen områder.

Mange har et album å fylle, andre lager egne album og innstikksbøker. Det gledelige er at det er du som bestemmer hva og hvordan frimerkesamlingen skal bygges opp.

Du er
velkommen
som gjest til
våre møter,
og liker du deg
hos oss vil vi
gerne ha deg
som medlem.

Medlemskap
koster 550 kr/år.
Støttemedlemskap
kr. 150 kr/år

Møtedager:
24/8, 14. – 28/9,
12. – 26/10,
9. – 23/11, 14/12

SFK er tilsluttet Norges Filatelistforbund og som medlem får du åtte utgaver av «Norsk Filatelistisk Tidsskrift». Klubbladet «Den Blaa Hawaii» kommer med to utgaver, januar og august med program for møtene, ønsker du å få bladet tilsendt send epost til: crik.martens@lyse.net

Vi holder møtene
våre på Ågesentunet,
Ågesenveien 6 i Hillevåg,
dørene åpner klokken 18:30,
På møtene serverer vi
kaffe og noe å bite i.
VELKOMMEN!

STAVANGER FILATELIST-KLUB

Røde Fjær aksjonen gjennomføres hvert 5. år, og finansierer m.a. Ridderrennet på Beitostølen - verdens største vintersportsuke for syns- og bevegelseshemmede.

Vi er gode venner som hjelper andre. Vil du bli med oss?

Lions er en verdensomspennende, frivillig serviceorganisasjon med 1,4 millioner medlemmer i 210 forskjellige land. I Norge er vi 10 tusen medlemmer i 435 forskjellige klubber. Vi er politisk og religiøst nøytrale, men har felles verdigrunnlag og felles mål. Vi har et stort fokus på klubbenes egne nærområder med tiltak for eldre og for barn og unge - først og fremst i miljøer hvor noen lett faller utenfor.

Det er 9 Lionsklubber i Stavanger, ca 300 kvinner og menn som bruker litt av sin fritid for å hjelpe andre:
LC Stavanger - LC Stavanger/Finnøy - LC Stavanger/Gyda -
LC Stavanger/Hafsr fjord - LC Stavanger/Harald Hårfagre -
LC Stavanger/Hinna - LC Stavanger/Jåtten -
LC Stavanger/Tasta - LC Stavanger/Øyane

Kontakt vår soneleder om du ønsker informasjon om medlemskap. Telefon: 977 17 342

Returadresse:
«Mortepumpen»
Innbyggjerservice
Olav Kyrresgt. 23,
Postboks 8001
4068 STAVANGER

Vaksinert? Du må være forsiktig likevel!

Selv om du er vaksinert, er det ingen garanti for at du ikke kan bli smittet av korona. Du kan også være smittebærer uten å ha symptomer selv.

Hold god avstand til andre, og bruk munnbind på bussen, i butikker, kafeer og andre offentlige rom dersom det er vanskelig å holde koronameteren.

September 2021. Ill.: Berit Sømme

Stavanger
kommune